

三國演義

ตำราพิชัยสงครามไม่มีวันตาย
ปรับประยุกต์ใช้ทุกยุคทุกสมัย

พิชัยสงคราม
ซุนวู

ฉบับ ๓

สามก๊ก

เปี่ยมศักดิ์ คุณากรประทีป

三國演義

อยากรู้เรื่อง

๓๔

นี่ถึง

สุขภาพใจ

三國演義

ดําราศิพยสงครามไม่มีวันตาย
ปรับประยุกต์ใช้ทุกยุคทุกสมัย

อยากรู้
เรื่อง

จีน
นี่ถึง

สุขภาพใจ

พิชัยสงคราม
ซุนวู

ฉบับ

สามก๊ก

เปี่ยมศักดิ์ คุณาการประทีป

พิชัยสงคราม
ขุนว
ฉบับ
สามก๊ก

เปี่ยมศักดิ์ คุณากรประทีป

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤศจิกายน 2562

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ

บริษัท บুদ্ধ ไม้ จำกัด

ประธานกรรมการบริหาร : บัญชา เฉลิมชัยกิจ

กรรมการผู้จัดการ : โชนรังสี เฉลิมชัยกิจ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : อลิ้น เฉลิมชัยกิจ

บรรณาธิการบริหาร : วรุตม์ ทองเชื้อ

บรรณาธิการ : ขวัญชัย สันติสุขคงชัย

บรรณาธิการเล่ม : กัญญา ชะเอมเทศ

พิสูจน์อักษร : รัชนก วาระวิชนะ

ออกแบบปก : ณัฐพงษ์ ภาศิริแพทย์

ศิลปกรรม : สุदारัตน์ ไสสอง, รุ่งฤทัย ศรีสุข

ฝ่ายการตลาด : อัครณัฐ ชุมนุญ

ฝ่ายขาย : มณัญชยา ศิริวงษ์, อุดร ปัญญาชัย

ประสานงานโรงพิมพ์ : สุรินทร์ บุระณา

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

เปี่ยมศักดิ์ คุณากรประทีป.

พิชัยสงครามขุนวฉบับสามก๊ก.-- กรุงเทพฯ : ตถาตา, 2562.

312 หน้า.

1. พิชัยสงคราม. 2. ยุทธศาสตร์. 3. ปรัชญาจีน.

I. ศรีนทิพย์ จอมศิริวัฒนา, ผู้วาดภาพประกอบ. II. ชื่อเรื่อง.

355.02

ISBN 978-616-14-0306-5

พิมพ์ที่ : บริษัท พี เอ็น เค แอนด์สกายพรินต์ติ้ง จำกัด

จัดจำหน่าย : สายส่งสุขภาพใจ บริษัท บুদ্ধ ไม้ จำกัด

214 ซ. พระรามที่ 2 ซอย 38 ถ. พระราม 2 แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ 0-2415-2621, 0-2415-6507 โทรสาร 0-2416-7744

แนะนำเพิ่มเติมติดต่อ : ✉ editor@booktime.co.th

🌐 www.booktime.co.th

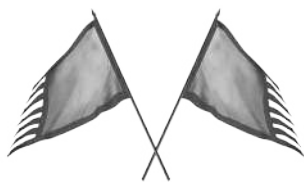
SukkhapabjaiPUB

คลิกสั่งซื้อได้ที่

@booktime

คำอุทิศ

ขออุทิศคุณความดีในหนังสือเล่มนี้ให้กับ
อากงเกียก แซ่ตั้ง
ผู้เป็นครูวรรณกรรมจีนคนแรก
ในชีวิตของข้าพเจ้า

จากใจนักเขียน

ความยากของการเขียนงานที่เกี่ยวข้องกับพิชัยสงครามขุนวู 13 บท คือ “การตีความ” และ “การปรับใช้” การเขียนงานชิ้นนี้จึงเป็นงานที่ทำทลายความสามารถมาก เพราะต้องตีความแนวคิดของขุนวูและการปรับใช้ให้สอดคล้องกับสามก๊ก ทำให้งานเล่มนี้เป็นงานที่ต้องใช้ความมานะพยายามค่อนข้างมากในการเขียน

สำหรับ **พิชัยสงครามขุนวูฉบับสามก๊ก** คือการอธิบายพิชัยสงคราม 13 บทของขุนวู ผ่านกลยุทธ์ต่าง ๆ ในสามก๊ก นับตั้งแต่บทที่ 1 จนถึงบทที่ 13 ล้วนแต่มาจากยุคสามก๊กทั้งสิ้น ซึ่งแน่นอนว่าผู้อ่านหนังสือเล่มนี้จะได้รับประโยชน์หลายเรื่อง

1. เข้าใจในพิชัยสงคราม 13 บทของขุนวู
2. มองเห็นอัจฉริยภาพของตัวละครต่าง ๆ ในสามก๊ก
3. ขยายภาพการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในสามก๊กให้ชัดเจนมากขึ้น
4. นำไปปรับใช้กับการทำงานหรือในชีวิตประจำวัน

สุดท้ายผมต้องขอขอบคุณทุกแรงใจที่ทำให้หนังสือเล่มนี้ปรากฏสู่สายตาสาธารณชน

ที่สำคัญผมต้องขอกราบเท้าคุณแม่จรรยาลักษณ์และคุณพ่อโกศล คุณากรประทีป ผู้สร้างผมให้เป็นนักเขียน ท่านเจ้าพระยาพระคลัง (หน) และคณะ ซึ่งเป็นผู้แปลสามก๊กฉบับภาษาจีนให้กลายเป็นภาษาไทย สร้างสรรค์ความรู้อันประเสริฐให้ดำรงอยู่ในสังคมไทยมากกว่า 200 ปี

ท่านอาจารย์ขุนวู ผู้เขียนพิชัยสงคราม 13 บท ท่านหลอกว่านางจ ผู้รจนาวรรณกรรมเพชรน้ำหนึ่งจนงดงามเป็นประกายเจิดจรัสมา

หลายศตวรรษ และที่ลืมไม่ได้คือ น้องฮั่น ด.ช. สุรศักดิ์ คุณากรประทีป
เจ้าตัวน้อยที่เป็นแรงบันดาลใจในการทำงานของผม หากผลงานเล่มนี้
มีข้อผิดพลาดประการใด ต้องขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

เปี่ยมศักดิ์ คุณากรประทีป

สารบัญ

บทที่ 1 ประเมินศึก	17
คุณธรรม	
เล่าปี่ผู้ไม่ยอมแพ้	19
ลมฟ้าอากาศ	
ขงเบ้งทำนายฝน 100 วัน	21
ภูมิประเทศ	
เตียวหิมซุ่มยิงบังทอง	23
แม่ทัพ	
เตียวเลี้ยวทหารเสือของวุยก๊ก	25
กฎระเบียบ	
ขงเบ้งวางระบบให้กับทัพเล่าปี่	27
แม่ทัพใดเชื่อแผนศึกเรา ใช้ก็จักชนะ ให้เอาตัวไว้	
แม่ทัพใดไม่เชื่อแผนศึกเรา ใช้ก็จักแพ้ ให้ปลดออกไป	
ขงเบ้งประหารม้าเจ๊ก	29
อันสงครามนั้น คือการใช้เล่ห์เพทุบาย	
สร้างข่าวลือปลดสุมาอี้	32
รบได้ให้แสดงรบไม่ได้	
ฮองตงพลิกสถานการณ์ด่านแฮบ่งก้วน	34
รบไม่ได้ให้แสดงว่ารบได้	
เตียวหุยอำพรางโจโฉ	37
ให้ล่อด้วยประโยชน์	
จิวยี่ล่อสวามีภักดีโจโฉ	39

ให้ชิงเมื่อระส่ำระสาย

โจโลทำลายทัพเสเหลียง.....42

ข้าศึกแข็งให้หลีกเลียง

โจโลแต่งตั้งอ้วนเสี้ยวเป็นแม่ทัพใหญ่แห่งต้าฮั่น 45

ข้าศึกโกรธง่ายให้ก่อความ

ม้าเฉียวยั่วโจหล่งจนเสียด้านตงกวน47

ข้าศึกยโสให้เหิมเกริม

ความพ่ายแพ้ของจู๋ล่ง..... 49

ข้าศึกสบายให้เหนียวล่า

โจโลพ่ายสงครามประสาธของขงเบ้ง..... 52

ข้าศึกกลมเกลียวให้แยกสลาย

โยกย้ายเล่าฮองให้อยู่ห่างเบ้งตัด..... 53

ให้จูโจมเมื่อไม่ระวัง ให้รุกรบเมื่อไม่คาดคิด

ขงเบ้งยึดตันฉงด้วยความเร็วดุจสายฟ้า 56

บทที่ 2 การทำศึก 59

เมื่อรบพียงชนะรวดเร็ว

ลิบองยึดเมืองอ้วนเสี้ยว..... 61

ทำศึกนอกประเทศนาน ในประเทศจักขาดแคลน

ความล้มสลายของจ๊กก๊ก 63

เมื่อกำลังเปลี่ยนขวัญทหารเสีย สูญสิ้นทั้งไพร่พลและเศรษฐกิจ

เจ้าครองแคว้นอื่นจักฉวยจุดอ่อนเข้าบุกรุก

เหตุผลที่ขงเบ้งยกทัพบุกอาณาจักรม่าน 65

จักเกณฑ์พลมิซ้ำสอง

ซุนเซ็กตั้งตัวเป็นใหญ่.....67

เอาเสบียงจากข้าศึก อาหารของกองทัพจึงพอเพียง

ขงเบ้งสร้างโคยนต์ม้ายนต์..... 69

รบชนะข้าศึก เรายิ่งเข้มแข็ง

ซุนเซ็กยึดกังตั๋ง..... 71

บทที่ 3 กลวิธีรุก 74

การบัญชาทัพชั้นเอกคือชนะด้วยอุบาย

อ้วนเสี้ยวยึดกิจ๋ว 76

รองมาคือชนะด้วยการทูต

โจโฉยึดเกงจิว 77

เลวสุดคือการเข้าตีเมือง

ซ่งเบ้งเผาเมืองชินเอี้ย 80

มิต้องรบแต่สยบข้าศึกได้

ซ่งเบ้งยึดอิมตองสัน 82

จกยึดเมืองข้าศึกได้โดยมิต้องตี

บั้งทองยึดด่านโปยสิกวัน 84

มีสิบเท่าให้ล้อม มีห้าเท่าให้รุก มีหนึ่งเท่าให้แยก

โจโฉทำลายทัพเล่าปี่ที่เมืองยี่หล่า 86

มีน้อยกว่าก็เสี่ยงหนี มีไม่ทัดเทียมก็หลบหลีก

เตียวสิ่วใช้สาวงามดัดหลังโจโฉ 88

ด้อยกว่าข้าศึกยังขึ้นรบ ก็จกตกเป็นเชลยข้าศึกที่เข้มแข็ง

โจโฉดิงกวนอูมาเป็นขุนพล 91

ไม่รู้ว่ากองทัพถอยมิได้ บัญชาให้ถอย

พระเจ้าเล่าเสี้ยนเรียกซ่งเบ้งกลับ 93

ไม่รู้อำนาจของสามทัพ แต่เข้าแทรกแซงการบัญชาของสามทัพ

พระเจ้าซุนโฮปลดลกซ้อง 94

บทที่ 4 รูปลักษณะการรบ 97

ผู้สันทัดการรบ อาจทำให้ตนมีอาจพิชิตได้

ลกซุนตั้งค่ายรบเล่าปี่ 99

ช่วยชนะอาจล่วงรู้ แต่ไม่อาจกำหนดได้

สุมาอี้บีบแฮหัวป้าให้เป็นกบฏ 101

ผู้ที่เราไม่อาจเอาชนะ ฟังตั้งรับ	
จุล่งตั้งรับโจโฉด้วยกลเมืองร้าง	103
ผู้ที่เราอาจเอาชนะ ฟังเข้าตี	
เตียวหุยซุ่มทำลายทัพเตียวคับ	106
ผู้สันทัดการตั้งรับ จักประหนึ่งซ่อนตัวอยู่ใต้บาดาล	
ลกซุนวางแผนทำลาย 3 ทัพใหญ่ของวูยก๊ก	108
ผู้สันทัดการเข้าตี จักประหนึ่งเคลื่อนตัวอยู่เหนือปากฟ้า	
ลิบองยึดเมืองเกงจิว	110
ฝ่ายชนะรู้ว่าชนะก่อนจึงออกรบ	
ขงเบ้งเผาทัพแอสหัวดุ้น	112
ฝ่ายแพ้รบก่อนแล้วจึงหวังว่าจะชนะ	
จุดจบของอ้วนสุด	115
บทที่ 5 พลาณภาพ	118
ผู้ศึกด้วยรบสามัญ ชนะด้วยการรบพิสดาร	
โจโฉเสียเมืองลำเต่ง	120
ผู้สันทัดการรบ จึงมีพลาณภาพเหี่ยมหาญ มีช่วงระยะสั้น	
เกียงอุยกำจัดซิดิจ	122
ผู้สันทัดการเคลื่อนทัพเข้าศึก ฟังสร้างรูปลักษณให้ข้าศึกต้องคล้อยตาม	
ลิโป้พ่ายลิกุญ	124
ฟังวางเหยื่อล่อ ให้ข้าศึกรีบฉวย	
ให้ห้วนไห่ด้วยผลประโยชน์ จึงพิชิตด้วยกำลัง	
โจโฉจับเป็นบังเต็ก	126
พลาณภาพของผู้สันทัดการรบ	
จึงประดุมหลักหินกลมลงจากภูเขาสูงแปดพันเชีเยะ นี่ก็คือพลาณภาพ	
ตั้งโต๊ะกำจัดชนเผ่าหู	128

บทที่ 6 ตื่นลึกหนาวบาง 131

ที่สามารถทำให้ข้าศึกมาเอง ก็เพราะล่อด้วยผลประโยชน์

อวสานเดี่ยวคับ 133

ที่สามารถทำให้ข้าศึกมิกล้ำเข้า ก็เพราะเผยให้เห็นภัย

ขงเบ้งเพิ่มเตา 136

อ้อมพึงให้หิว

สุมาอี้ยึดเมืองเซียงเป๋ง 138

โจมตีก็ต้องสำเร็จ เพราะข้าศึกมีอาจป้องกัน

เปาสูหยินเกลี้ยกล่อมบิฮองให้ยอมเปิดเมือง 141

รักษาก็ต้องมั่นคง เพราะข้าศึกมีอาจเข้าตี

ลิโป้ถล่มอ้วนสุด 142

ถอยก็มีอาจประชิด

ลกซุนถอยทัพ 146

โจมตีจุดที่ข้าศึกต้องช่วย

ซุนเซ็กยึดเมืองห้อยเซ 148

ให้ข้าศึกเผยแพร่บุคลิก แต่เราไร้บุคลิก

เกียงอุยป้องกันเมืองเทียนชุย 149

เมื่อรู้สนามรบ รู้วันเวลารบ ก็ออกรบได้ไกลพันลี้

ขงเบ้งสยบ 5 ทัพในจวนมหาอุปราช 151

เลี้ยงที่แข็งตีที่อ่อน

สุมาอี้ปราบกบฏกองซุนเอียน 155

การรบจึงไม่มีบุคลิกตายตัว

โจโฉโจมตีค่ายอ้วนเสี้ยว 157

บทที่ 7 การสัประยุทธ์ 160

แปลงอ้อมให้เป็นตรง

ขงเบ้งดึงโจโฉออกจากด่านเองเปงก้วน 162

แปลงภยันตรายให้เป็นประโยชน์	
เตียวหุยตีมเห็ลลวงเตียวคับ	163
การชิงชัยมีประโยชน์ การชิงชัยมีภัย	
เล่าปี่ปฏิเสธเมืองซีจิว	166
พึงเลียงความฮึกเหิม เข้าตีเมื่ออดโรย	
จูล่งสยบทัพวุย	169
เอาสงบรอปั่นป่วน เอาเจียบรอกโกลาหล	
เกียงอุยยึดเมืองเทียนชุยด้วยธนูดอกเตียว	171
แสรงถอยอย่าไล่	
โจโฉถอยทัพกำจัดศัตรู	173
แกร่งกล้าอย่าตี	
โจโฉถูกลิโป้ซุ่มโจมตี	175
อ้อยเหี่ยวอย่ากิน	
เตียวหุยจับเป็นเล่าต้าย	176
ล้อมพึงเปิดช่อง	
เล่าปี่กำจัดสามนายโจร	178
จนตรอกอย่าเค้น	
อ้องอุ้นบีบทัพเสเหลียงจนหมดทางถอย	182
บทที่ 8 แก้วลักษณะ	186
พื้นที่คาบเกี่ยวพืชมิตร	
ขงเบ้งพื้นไม้ตรีกับขุนกวน	188
พื้นที่วิบากไม่ตั้งค่าย พื้นที่กันดารอย่าหยุดทัพ	
โจโฉโจมตีเป็กตุน	190
พื้นที่โอบล้อมใช้กลยุทธ์	
อ้วนสุดใช้กลยุทธ์จักจั่นลอกคราบเพื่อเอาตัวรอด	193
เส้นทางบางสายไม่ผ่าน	
ขงเบ้งปฏิเสธแผนทะลวงเตี๋ยงฮัน	194

กองทัพบางกองไม่ดี

ต้นเช็กพายสุมาอี้้อย่างย่อยยับ.....196

หัวเมืองบางเมืองไม่บุก

เกียงอุยเคลื่อนไหวพลมุ่งสู่จ้าว.....198

อย่าหวังเข้าศึกไม่มา เราเพิ่งเตรียมการให้พร้อม

โจจั่นพายขงเบ้ง.....199

อย่าหวังเข้าศึกไม่ดี เราเพิ่งทำให้มีอาจใจมดี

เกียงอุยซ่อนแผนขงเบ้ง..... 202

บทที่ 9 การเดินทาง..... 205

การบัญชาการทัพในเขตเขา

หวดเจ่งล่อเสือออกจากถ้ำ.....207

การบัญชาการทัพในเขตน้

ม้าเฉียวบุกถล่มโจโฉริมน้ำอุยโห..... 210

การบัญชาทัพในที่ลุ่มโคลนตม

แพเอี้ยวเตือนเล่าปี่ให้ย้ายค่าย.....211

การบัญชาทัพในที่ราบ

โจโฉสร้างกำแพงค่าย..... 213

อันการตั้งทัพมักชอบที่สูงซึ่งที่ต่ำ

อิ๊กิมแพ่กวนอุเพราะตั้งทัพในที่ต่ำ..... 214

รักที่แฉ่งเกลียดที่ทึบ

เล่าปี่ตั้งค่าย 40 แห่งในป่า.....216

วาจานอบน้อมแต่เตรียมพร้อมศึกคัก เพราะมีแผนบุก

เล่าปี่ปลุกฝักลงโจโฉ.....219

ไพร่พลจับกลุ่มสมหัวซุบซิบนินทา เพราะขาดศรัทธาแม่ทัพ

ไพร่พลนินทาเป่าสูหยินและบิฮอง..... 224

การศึกษาไพร่พลมากจะดี

จิวอี้ชนะโจโฉในยุทธการเช็กเพ็ก..... 225

ฟังกล่อมเกลาด้วยคุณธรรม ให้พร้อมเพรียงด้วยวินัย	
ขงเบ้งถือสัจจะเป็นหลักใหญ่.....	227
การฟังบัญชาเป็นวิสัย นี่คือแม่ทัพสมานฉันท์กับไพร่พล	
ไพร่พลไววินัย จุดอ่อนของทัพเสเหลียง.....	229
บทที่ 10 ภูมิประเทศ	232
เราไปก็ได้ คัตรูมาก็ได้ เรียกว่าสะดวก	
พื้นที่สะดวกเยี่ยงนี้ พึงยึดที่สูงโล่งแจ้งก่อน รักษาเส้นทางเสบียง	
ย่อมรบชนะ	
เกี่ยงอยู่พ่ายแพ้ภัยห้วย	234
เราออกดีไม่ดี เขาออกดีก็ไม่ดี เรียกว่าประจัน	
เดี่ยวหุยชนะเจียมหงัน.....	236
พื้นที่เล็กแคบ เราพึงยึดก่อน วางกำลังหนาแน่นรอคอยข้าศึก	
ลิเจียมพ่ายอุบายซุ่มโจมตี.....	238
พื้นที่คับขัน เราพึงยึดก่อน เลือกที่สูงโล่งแจ้งรอคอยข้าศึก	
อองเป้งชนะโจของ	240
ขุนพลฉุนเฉียวไม่ฟังบัญชา เผลอศึกก็โทสะออกรบพลการ	
เดี่ยวหุยรบกับม้าเฉียว	241
แม่ทัพไม่รู้จักความสามารถของขุนพล ทัพจึงพังทลาย	
พระเจ้าโจยอยเลือกแฮหัวหลิมเป็นแม่ทัพใหญ่.....	243
การจัดกำลังก็สับสน ทัพจึงปั่นป่วน	
กองกำลังอันไร้วินัยของไท่สุจู่.....	244
ไพร่พลมิฟังที่กล่าว ทัพจึงยับเยิน	
ความพ่ายแพ้ของเล่าต้ายและอองต้ง.....	246
อันลักษณะภูมิประเทศนั้น คือสิ่งช่วยการศึกษา	
ขงเบ้งชนะเผ่าเกี่ยง	247
ใส่ใจไพร่พลดุจนบุตรรัก ก็จักร่วมเป็นร่วมตาย	
ขุนกวนดูแลขุนทหาร.....	249

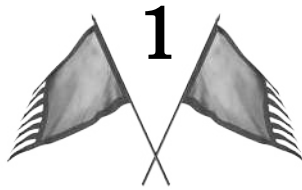
บทที่ 11 แก้วยุทธภูมิ	253
เจ้าครองแคว้นรบในแดนตน เรียกว่า “ยุทธภูมิซ่านเซิน” กองขุนจ้านพ่ายแพ้อ้วนเสี้ยว	257
เราได้มีประโยชน์ เราได้ก็มีประโยชน์ เรียกว่า “ยุทธภูมิย้อแย่ง” เอ็กเจียวผู้รับมือขงเบ้งด้วยกำลังที่น้อยกว่า.....	259
เดินทัพในป่าเขา ที่คับขันอันตราย ห้วยหนองคลองบึง เส้นทางยากเข็ญเหล่านี้ เรียกว่า “ยุทธภูมิวิบาก” เตงงายบุกกิมเป้ง	261
รบลึกเข้าแดนผู้อื่น ทั้งเมืองมากมายไว้เบื้องหลัง เรียกว่า “ยุทธภูมิหนัก” เตงงายระดมทัพยึดเมืองเซงโต่	264
ทางเข้าเล็กแคบ ทางกลับวุ่น เขากำลังน้อยสามารถที่เรากำลังมาก เรียกว่า “ยุทธภูมิโอบล้อม” จุดจบของขุนเกี้ยนผู้ยิ่งใหญ่.....	266
รบไม่คิดชีวิตก็รอด รบไม่เต็มกำลังก็สิ้น เรียกว่า “ยุทธภูมิมรณะ” โจโฉเคลื่อนพลเผาอ้วนเจ้า	268
สามารถตัดหน้าหลังข้าศึกขาดจากกัน ทัพใหญ่ทัพเล็กมีอาจพึ่งกัน เตียวหุยทำลายทัพเล่าปี่.....	270
การศึกษาสำคัญที่รวดเร็ว ฉวยโอกาสข้าศึกไม่รู้ตัว กำเลhungบุกตีค่ายโจโฉ	272
บุกในเส้นทางไม่คาดคิด ตีจุดที่มีได้ป้องกัน เตียวหุยยึดด่านบองเทาเหิงยม.....	273
เคลื่อนพลพึ่งให้อูบาย จนมีอาจคาดการณ์ ลิบองทำลายขวัญกำลังใจทัพกวนอู.....	275
ทุ่มไพร่พลสู้ที่อับ ก็ยอมตายมียอมพ่าย เมื่อสู้ตายยอมได้ผล ไพร่พลจึงรบเต็มกำลัง ขงเบ้งใช้น้อยสู้มาก บดขยี้สูมาอี่.....	277

อันหน้าที่ของแม่ทัพ พึงเยือกเย็นเพื่อขบคิด พึงเที่ยงธรรมเพื่อปกครอง เตียวเลี้ยวชนะทัพกังตั๋ง	281
การบัญชาทัพ อยู่แต่สร้างคล้อยตามข้าศึก ทะลวงข้าศึกในจุดเดียว กาเซียงซ้อนแผนพิชิตโจโฉ	283
ไม่ใช่มีคฤเทศก์พื้นเมือง ก็ได้ประโยชน์จากภูมิประเทศ ขงเบ้งหาสถานที่ทำลายทัพทหารเกราะหว่าย	284
พึงปรับแผนตามภาวะข้าศึก ขงเบ้งถอยทัพหลวงโจจิ้น	286
บทที่ 12 โจมตีด้วยเพลิง	289
ใช้เพลิงพิงดูโอกาส ลิโป้ชนะโจโฉที่เมืองปักเอียง	290
นำตัดข้าศึกได้ แต่เผด็จศึกมิได้ โจโฉปล่อยน้ำท่วมเมืองแห่ฝื่อ	292
เจ้านายมิควรเคลื่อนพลเพราะกริ้ว ซุนกวนพลาดท่าเตียวเลี้ยว	294
บทที่ 13 การใช้จารชน	297
จารชนถีน ขงเบ้งรอดตายเพราะบันอั้น	299
จารชนใน กาเซียงวางอุบายดิงบังเต็กมาเป็นทหารเอกของโจโฉ	304
จารชนซ้อน จิวอี้หลอกใช้เจียวก้าน	305
จารชนเป็น บังทองลงโจโฉ	308
ประวัตินักเขียน	310

เล่าปี่

จิตรกร : ศรินทิพย์ จอมศรีวัฒนา

ประเมินศึก

ซุนวู (孫子 ซุนจื่อ) กล่าวว่า อันสงครามนั้น เป็นเรื่องสำคัญของ
ประเทศชาติ เป็นแหล่งแห่งความเป็นความตาย เป็นเหตุแห่งการดำรงอยู่
ดับสูญ จักไม่พินิจพิเคราะห์หิได้

ฉะนั้น พึงวิเคราะห์จากห้าเรื่อง นำมาเปรียบเทียบเพื่อประเมินให้
ถ่องแท้ในสถานการณ์ หนึ่งคือ คุณธรรม สองคือ ลมฟ้าอากาศ สามคือ
ภูมิประเทศ สี่คือ แม่ทัพ ห้าคือ กฎระเบียบ

ที่ว่าคุณธรรม ก็คือ สิ่งที่ทำให้ทวยราษฎร์และเบื้องบนมีเจตนารมณ์
ร่วมกัน ร่วมเป็นก็ได้ ร่วมตายก็ได้ ทวยราษฎร์มีหัวันอันตราย

ที่ว่าลมฟ้าอากาศ ก็คือ สว่างหรือมืด หนาวหรือร้อน ฤดูนี้หรือฤดูนั้น

ที่ว่าภูมิประเทศ ก็คือ สูงหรือต่ำ ไกลหรือใกล้ คับขันหรือราบเรียบ
กว้างหรือแคบ เป็นหรือตาย

ที่ว่าแม่ทัพ ก็คือ สติปัญญา ศรีทธา เมตตา กล้าหาญ เข้มงวด
 ที่ว่ากฏระเบียบ ก็คือ ระบบจัดกำลัง ระบบยศตำแหน่ง ระบบ
 พลาริการ

ทั้งห้าเรื่องนี้ แม่ทัพพึงรู้แจ้ง ผู้รู้จักชนะ ผู้ไม่รู้จักไม่ชนะ

ฉะนั้น จึงพืงนำมาเปรียบเทียบเพื่อประเมินให้ต้องแท้ในสถานการณ์
 กล่าวคือ เจ้านายมีคุณธรรมหรือไม่ แม่ทัพสามารถหรือไม่ ฟาดินอำนาจ
 หรือไม่ วินัยเข้มงวดหรือไม่ กองทัพเข้มแข็งหรือไม่ ทหารฝึกดีหรือไม่
 การให้รางวัลลงโทษแจ่มชัดหรือไม่ เราารู้ฝ่ายแพ้ฝ่ายชนะได้จากนี้

แม่ทัพใดเชื่อแผนศึกเรา ใช้ก็จักชนะ ให้เอาตัวไว้ แม่ทัพใดไม่เชื่อ
 แผนศึกเรา ใช้ก็จักแพ้ ให้ปลดออกไป

เมื่อการประเมินผลดีเป็นที่รับฟัง ก็ให้สร้างพลาณภาพขึ้น เพื่อเป็น
 ส่วนช่วยแผนศึก ที่ว่าพลาณภาพ ก็คือการปฏิบัติการตามสภาพอันจะก่อ
 ให้เกิดผลนั่นเอง

อันสงครามนั้น คือการใช้เล่ห์เพทุบาย ฉะนั้น รบได้ให้แสดงรบไม่
 ได้ จะรุกให้แสดงไม่รุก โกล้ให้แสดงโกล โกล้ให้แสดงโกล้ ให้ล่อด้วย
 ประโยชน์ ให้ชิงเมื่อระส่ำระสาย ข้าศึกแน่นให้เตรียมรับ ข้าศึกแข็งให้
 หลีกเลียง ข้าศึกโกรธง่ายให้ก่อแค้น ข้าศึกยโสให้เหิมเกริม ข้าศึกสบาย
 ให้เหนื่อยล้า ข้าศึกกลมเกลียวให้แยกสลาย ให้จู่โจมเมื่อไม่ระวัง ให้รุก
 รบเมื่อไม่คาดคิด นี่คือนักการทหาร อันจักกำหนดล่วงหน้า
 มิได้

การประเมินศึกในศาลเทพารักษ์ก่อนรบบ่งบอกชัยชนะ เพราะ
 คำนวณผลได้มากกว่า การประเมินผลในศาลเทพารักษ์ก่อนรบบ่งบอก
 ไม่ชนะ เพราะคำนวณผลได้น้อยกว่า คำนวณผลได้มีมากก็ชนะ คำนวณ
 ผลได้มีน้อยก็แพ้ ถ้าไม่คำนวณก็จักไม่ปรากฏผล เราพิจารณาจากนี้ก็
 ประจักษ์ในชัยชนะหรือพ่ายแพ้แล้ว

คุณธรรม

เล่าปี่ผู้ไม่ยอมแพ้

คำว่า “คุณธรรม” ในนิยามของซุนวูไม่ได้เหมือนกับคุณธรรมในศาสนา หากแต่เป็นคุณธรรมในแบบนักรบหรือนักปกครอง ซึ่งหมายถึง “วิธีการ” ที่จะทำทวยราษฎร์และเบื่องบนมีเจตนารมณ์ร่วมกัน ไม่ว่าจะร่วมเป็นหรือร่วมตาย โดยที่ทวยราษฎร์มีหัวันอันตราย

นั่นหมายความว่า ขอเพียงคุณเป็นนักปกครองหรือแม่ทัพที่ทำให้ทุกคนสามารถร่วมเป็นร่วมตายกับคุณได้ ย่อมถือว่าคุณบรรลุคุณธรรมดังกล่าว

โจโฉ (曹操 เจาเซา) ทราบข่าวการพ่ายแพ้ของ แฮหัวตุ้น (夏侯惇 เซียโหวตุน) และ โจหยิน (曹仁 เจาเหริน) ที่บุกตีเมืองซินเอี้ย (新野 ซินเหย) ทำให้โจโฉโกรธมาก รีบยกทัพติดตามเล่าปี่ไปทางเมืองอ้วนเสี้ยว (樊城 ฟานเจิง) เพื่อหวังจะ “ถอนรากถอนโคน” ให้หมดสิ้น

ด้าน ขงเบ้ง (孔明 ช่งหมิง) และ เล่าปี่ (劉備 หลิวเป่ย์) ก็ตระเตรียมการที่จะหนีไปหา เล่าเปียว (劉表 หลิวเป่ียว) ที่เมืองซงหยง (襄陽 เซียงหยาง) ประชาชนจำนวนมากทราบข่าวว่าเล่าปี่จะหนีไปตั้งหลักที่ซงหยงจึงขอติดตามไปอยู่กับเล่าปี่ด้วย เนื่องจากเล่าปี่ปกครองบ้านเมืองด้วยความเมตตา ให้ความใส่ใจ ทำให้ประชาชนรักเล่าปี่มาก

ทว่าขงเบ้งก็เตือนเล่าปี่ว่า ถ้าเราพาประชาชนไปด้วย กองทัพก็จะเคลื่อนที่ช้า และถ้าโจโฉใช้ทหารม้าบุกเข้าตีจะพากันล้มตายมากมาย เล่าปี่จึงกล่าวว่า

“แล้วท่านจะให้ข้าละทิ้งพวกเขาหรือ แม้ข้าไม่เหลืออะไร แต่พวกเขาก็ยังยอมทิ้งบ้านเกิดเมืองนอนเพื่อขอติดตามข้า ท่านจะให้ข้าทิ้งพวกเขาได้หรือ”

แผนการอพยพจึงถูกจัดขึ้นโดยยึดหลักสามะโนประชากรที่ ซีซี (徐庶 สวีซู่) และขงเบ้งทำเอาไว้ แต่เมื่อถึงเวลาจริง จำนวนประชาชนที่จะอพยพกลับมากกว่าที่วางแผนไว้หลายเท่า ทำให้ขงเบ้งค่อนข้างหนักใจ เพราะสถานการณ์อาจแย่กว่าที่คิด เนื่องจากจำนวนคนที่มากทำให้การเคลื่อนทัพไปได้ช้า

แม้ขงเบ้งจะบอกเรื่องนี้กับเล่าปี่ แต่มีหรือที่คนอย่างเล่าปี่จะปฏิเสธประชาชน ก็ได้แต่ให้กำลังใจกันไป แม้การเดินทัพจะช้าแต่เล่าปี่ก็พาประชาชนมาถึงเมืองชงหยงได้สำเร็จ ทว่าเล่าเปียวตาย ชัวมอ (蔡瑁 ไช้เมา) ยึดอำนาจการทหารไม่ยอมให้เล่าปี่พาราษฎรเข้าเมือง ทั้งที่ราษฎรเหล่านี้ต่างก็เป็นชาวเกงจิ๋ว (荊州 จิงโจว) เล่าปี่เห็นเช่นนั้นจึงพาขบวนอพยพเดินทางต่อไปยังกังเหลง (江陵 เจียงหลิง) เพื่อหวังพึ่ง เล่ากี้ (劉琦 หลิวฉี) เจ้าเมืองกังแฮ (江夏 เจียงเซี่ย)

ด้านโจโฉก็ติดตามมาถึงเมืองอ้วนเสี้ยวแล้ว ขงเบ้งจึงให้ กวนอู (關羽 กวนอู๋) รับผิดชอบไปขอความช่วยเหลือจากเล่ากี้ให้ส่งไพร่พลมารอรับที่เมืองกังเหลง และให้ จูล่ง (趙雲 เจ้าอวี่น) ดูแลครอบครัวของเล่าปี่และราษฎรอพยพหลายหมื่น ส่วน เตียวหุย (張飛 จางเฟย) ให้คุมทหารที่มีอยู่เพียงสามพันเป็นกองหลังคอยป้องกันกองทัพโจโฉ แล้วทั้งหมดก็รีบเดินทางไปวันละร้อยเส้น

ทันทีที่กองทัพรัฐบาลกลางมาถึงเมืองชงหยง เล่าจ๋อง (劉琮 หลิวฉง) ยอมอ่อนน้อมต่อโจโฉ หลังจากตรวจสอบความเรียบร้อยเสร็จแล้ว โจโฉจึงเคลื่อนทัพหวังที่จะบุกทำลายกองกำลังเล็ก ๆ ของเล่าปี่ให้หายไปจากโลก

ด้านเล่าปี่ซึ่งนำประชาชนนับแสนอพยพจนมาถึงแดนเมืองกังเหลง ขงเบ้งเป็นห่วงว่าเล่ากี้ยังไม่มา จึงอาสาเดินทางล่วงหน้ารีบไปเจรจากับเล่ากี้ที่เมืองกังแฮก่อน

จากนั้นเล่าปี่จึงพาประชาชนเดินทางไปจนถึงเขาเก่งสัน (景山 จิงซาน) ยามดึกวันนั้นโจโฉก็ยกทัพตามมาทัน เล่าปี่กับเตียวหุยคุมทหาร

เข้าต่อสู้อย่างเต็มความสามารถด้านทานอยู่จนรุ่งเช้า เหลือทหารเพียงร้อยเศษ แม้ว่าจะพอคู้กันราษฎรได้ส่วนหนึ่ง แต่ส่วนใหญ่ก็ล้มตายสูญหาย เสียคนเจ็บร้องระงม เสียงลูกร้องหาพ่อแม่ดังอยู่ตลอดเวลา ภาพชวนสับสนผ่านสายตาของเล่าปี่ผู้คิดใหญ่แต่ไม่อาจดูแลราษฎรได้ ย่ำว่าแต่ประชาชนเลย แม้กระทั่งครอบครัวตัวเองก็ต้องสูญหายไปคราวนี้

เล่าปี่ให้เตียวหุยทำอุบายรบกับโจโฉเพื่อสกัดไม่ให้โจโฉไล่ตาม ส่วนทัพที่เหลือก็นำประชาชนที่รอดตายมุ่งไปยังกังเลียง สุดท้ายจึงได้พบกับกองเรือของเล่ากั๊กที่มารอ ทำให้ทุกคนรอดพ้นวิกฤตนี้ได้ แม้ว่าเหตุการณ์นี้จะทำให้ประชาชนล้มตาย แต่ก็เป็นบทพิสูจน์ถึงความเป็นผู้นำของเล่าปี่ที่ไม่เคยทิ้งประชาชนเพื่อเอาตัวรอด ทำให้ภาพลักษณ์ของเล่าปี่เป็นนักปกครองที่ยอดเยี่ยมในสายตาประชาชน

ลมฟ้าอากาศ

ขงเบ้งทำนายฝน 100 วัน

ขุนงูให้คำจำกัดความคำว่า “ลมฟ้าอากาศ” ก็คือ สว่างหรือมืด หนาวหรือร้อน ฤดูนี้หรือฤดูนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการเดินทาง ตั้งค่าย ทำสงคราม หากลมฟ้าอากาศไม่เอื้อหรือไม่เป็นใจ โอกาสที่จะชนะย่อมมีน้อย แต่ถ้าสิ่งเหล่านี้เป็นใจหรือเกือหนุน โอกาสชนะย่อมมีมาก

โจจิ้น (曹真 เฉาเจวิน) ต้องการลางอายหลังจากที่พ่ายแพ้ให้กับขงเบ้ง จึงกราบทูลพระเจ้า โจยอย (曹叡 เฉารุ่ย) ว่า “ที่ผ่านมามีจ๊กกักรุกรานตัววุยหลายครั้งแล้ว ขึ้นทั้งไว้นานไปวุยก็จะเป็นอันตรายเวลานี้ล่วงเข้าฤดูใบไม้ร่วง กองทัพของเราปรับปรุงเข้มแข็งดีแล้ว สมควรยกไปปราบจ๊กกั๊กให้ราบคาบ หม่อมฉันจะไปกับ **สุมาอี้ (司馬懿 ซือหม่าอี้)** เข้าตีขงเบ้งที่เมืองฮั่นต๋ง (漢中 ฮั่นจง) เสียก่อน มีชัยแล้วจะล่วงเข้าไปตีจ๊กกั๊กเลยทีเดียว”

พระเจ้าโจยอยเห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจของโจจิ้นจึงโปรดให้โจจิ้นเป็นแม่ทัพใหญ่ สุมาอี้เป็นรองแม่ทัพ และ เล่าหวั (劉曄 หลิวเยี่ย) เป็นเสนาธิการยกพลสี่สิบหมื่น ไปตีเมืองอันต้ง

ฝ่ายขงเบ้งทราบข่าวศึกจึงสั่งให้ เตียวหวิ (張疑 จางอี้) กับ อองเป้ง (王平 หวังผิง) คุมทหารไปคนละหนึ่งพันนาย

เมื่อสองขุนพลได้ขึ้นเขานั้นจึงพูดกับผู้หยั่งรู้ดินฟ้าว่า “ข้าศึกยกทัพมาถึงสี่สิบหมื่น แต่ท่านแม่ทัพให้เราพาพันนายไปรับมือคงไม่แคล้วต้องตายกันหมด ถ้าท่านต้องการประหารพวกเราสองคนก็สั่งได้เลยอย่าให้ต้องเดือดร้อนไพร่พล 2,000 คนเลย”

ขงเบ้งได้ฟังเช่นนั้นจึงกล่าวว่า “ท่านช่างโง่เสียจริง มีอย่างไหนที่ผู้เป็นแม่ทัพจะสั่งการให้ทหารออกปฏิบัติการรบโดยไม่มีความหมายอะไร เมื่อคืนที่แล้วเราได้พิเคราะห์ดูดวงดาวบนท้องฟ้าเห็นชัดว่าจะเกิดฝนตกหนักในเดือนหน้า ทหารรุกราก็สี่สิบหมื่นก็จะล่องเข้ามาในแดนดินถิ่นภูเขาไม่ได้

“เราจึงไม่จำเป็นจะต้องยกทัพใหญ่ออกไป ให้ท่านคุมทหารรักษาดันฉง (陳倉 เฉินซาง) ไว้พอเป็นพิธี สุมาอี้ถอยเมื่อไร เมื่อนั้นเราจะขยี้กองทัพรุกก็ให้พ่ายไป” เตียวหวิกับอองเป้งได้ฟังดังนั้นมีคามยินดียิ่งนัก รีบยกทหารหนึ่งพันออกจากอันต้งไปยังเมืองตันฉง

ครั้นโจจิ้นกับสุมาอียกทัพมาถึงตันฉง ก็ตกตะลึง เหลือแต่เพียงซากปรักหักพังที่ขงเบ้งสั่งทำลายเมืองนี้ให้หมด เมื่อไม่มีที่พัก โจจิ้นจึงสั่งให้เตรียมการยกทัพต่อไป สุมาอีด่านว่า “เมื่อคืนที่แล้ว ข้าได้พิเคราะห์ดูดวงดาวบนท้องฟ้า เห็นดาวฤกษ์ม้วนนัก จะเกิดฝนตกหนักในไม่ช้านี้ ขึ้นยกไปจะเป็นอันตรายแก่ทหารเป็นอย่างมาก ข้าจึงเห็นว่าเราควรตั้งทัพอยู่ที่นี้ก่อน รอจนกว่าสิ้นฝนจึงค่อยคิดอ่านกันใหม่”

โจจิ้นเห็นชอบด้วยจึงให้ทหารตั้งค่ายอยู่ในเมืองตันฉงซึ่งเหลือแต่ซากปรักหักพัง ไม่ช้าฝนตกทั้งวันทั้งคืนติดต่อกันหนึ่งเดือนตามที่ขงเบ้ง

และสุมาอี้ทำนายไว้ ยิ่งนานวันฟ้าก็ยิ่งไร้ปราณี ฝนยังเทลงมาทำให้ฉนวนน้ำท่วมเมืองกว่า 3 ศอก ยุทธปัจจัยและเสบียงอาหารได้รับความเสียหายอย่างหนัก ทั้งเหล่าทหารยูที่ฮึกเหิมก็เริ่มที่จะคลายความฮึกเหิม ผสานกับความคิดถึงบ้านทำให้ขวัญกำลังใจทหารสับสนหมดถอยลงไปมาก

ข่าวความน่าสลดปนสังเวชของเหล่าทหารยุทราบไปถึงราชสำนักลกเอี้ยง (洛陽 ลั่วหยาง) ขุนนางทั้งปวงชวนกันเข้าไปกราบทูลพระเจ้าโจยอยขอให้ทรงเรียกกองทัพกลับ ยุวกษัตริย์เห็นชอบด้วยจึงมีพระบรมราชโองการให้เลิกทัพ

เมื่อข่าวการถอยทัพมาถึงค่ายหลวงฝ่ายจ๊กก๊ก เหล่าแม่ทัพนายกองก็ขันอาสายกทัพตามตีผู้บุกรุก แต่ขงเบ้งห้ามไว้โดยอธิบายว่าสุมาอี้ชำนาญการสงครามคงไม่ถอยทัพไปเฉยๆ ถ้าขึ้นตามตีคงเสียที่แก่เขาอย่างแน่นอน จึงปล่อยให้กลับไปสบายๆ เกิด จากนั้นเราก็จะยกทัพเข้ายึดเขากิซาน (祁山 ฉีซาน) เป็นฐานที่มั่นตีเมืองเตียงอัน (長安 ฉางอัน)

ภูมิประเทศ

เดียวหยิมชุมนุมยั้งบังทอง

ภูมิประเทศเป็นสิ่งสำคัญมากในการทำศึก ชุนงูให้นิยามคำว่า “ภูมิประเทศ” คือ พื้นที่สูงหรือต่ำ ไกลหรือใกล้ คับขันหรือราบเรียบ กว้างหรือแคบ เป็นหรือตาย สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่กำหนดความเป็นความตายของกองทัพทั้งสิ้น

เล่าปี่ยกทัพบุกเสฉวน (四川 ชื่อชวน) สามารถเข้ายึดด่านโปยสีกวน (涪水關 ผู่สูยกวน) ได้สำเร็จ ทางด้าน เล่าเจี๋ย (劉璋 หลิวจาง) เมื่อทราบข่าวเล่าปี่ยึดด่านได้สำเร็จ จึงส่ง เหล่งเปา (冷苞 หลิงเปา) เล่ากู่ย (劉瓚 หลิวกู่ย) เดียวหยิม (張任 จางเร็น) และ

เตงเหียน (鄧賢 เต็งเสียน) คุมทหารห้าหมื่นนายไปสกัดกองทัพเล่าปี่ที่เมืองลกเสีย (雒城 ลั่วเจิง) โดยจะใช้ชัยภูมิที่ได้เปรียบบริเวณช่องแคบเอาชัยกองทัพเล่าปี่

เส้นทางจากด่านโปยสิกวุ่นไปเมืองลกเสียนั้นมีทางแยกอยู่ 2 ทาง คือทางใหญ่และทางน้อย

สำหรับทางน้อยนี้เป็นภูมิประเทศสมรณะ คือ เป็นซอกเขาที่ข้าศึกเตรียมซุ่มกองทัพได้ง่าย แต่ไปถึงเมืองลกเสียได้อย่างรวดเร็ว ส่วนทางใหญ่นั้นเป็นทางอ้อม กว่าที่จะถึงเมืองลกเสียก็ช้า

เล่าปี่ต้องการให้ บังทอง (龐統 ผางถ่ง) ไปทางใหญ่ที่เดินทางช้าแต่ไปถึงอย่างแน่นอน ส่วนตนเองชำนาญการยิงธนูและมีประสบการณ์การรบสูงกว่า จึงตัดสินใจเดินไปทางน้อย

ทว่าถึงคราวเคราะห์ของ ฮองชู (鳳雛 ฉายาของบังทอง) ที่ื่อด้านตันทุ้งจะไปทางน้อยแทนเล่าปี่ และสุดท้ายบังทองก็ต้องสิ้นชีวิตที่ลกหองโฮ (落鳳坡 ลั่วเฟิงพอ) หรือ “เนินหงส์ร่วง” ด้วยการถูกซุ่มยิงธนูของเตียวหิม เพราะแม่ทัพใหญ่ฝ่ายเสฉวนสำคัญคิดว่าบังทองคือเล่าปี่ เนื่องจากพระเจ้าอาหม่าขี่ม้าขาวที่ชื่อ เต็กเลา (的盧 ดีหลู) แต่บังเอิญก่อนเดินทางม้าบังทองเกิดพยศไม่ยอมให้ขี่ เล่าปี่จึงมอบม้าของตนให้อาจารย์ฮองชู ทำให้บังทองต้องจบชีวิตลงที่นี่

ด้านเล่าปี่เองก็ไม่สามารถตีเมืองลกเสียได้สำเร็จ เนื่องจากกองทหารรักษาเมืองเข้มแข็งเกินกว่าที่เล่าปี่คิดไว้หลายเท่า จึงต้องถอยทัพกลับมาที่ด่านโปยสิกวุ่น จนกระทั่งทราบข่าวการจากไปอย่างไม่มีวันกลับของบังทอง ทำให้พระเจ้าอาถึงกับร้องไห้ออกมาด้วยความอาลัยรัก

แผนการทั้งหมดเตียวหิมแม่ทัพใหญ่ฝ่ายเสฉวนเป็นผู้วางแผนไว้อย่างแยบยลโดยดัดแปลงจากภูมิประเทศ เพราะเขาชำนาญพื้นที่บริเวณดังกล่าวจึงวางแผนซ้อนกันคือ วางกำลังซุ่มที่เนินหงส์ร่วง ซึ่งแน่นอนว่าใครเข้าไปย้อมยากที่จะรอดกลับมา และวางกำลังอีกส่วนตั้งรับไว้อย่างแน่นหนาที่เมืองลกเสียเพื่อป้องกันข้าศึกยกทัพมาล้อมเมือง

ด้วยแผนการอันแยบยลนี้ สร้างความเสียหายให้กองทัพเล่าปี่อย่างมากมาย จนทำให้เล่าปี่ต้องเขียนจดหมายถึงขงเบ้งให้ยกทัพสนับสนุนมาช่วย

แม่ทัพ

เตียวเลี้ยวทหารเสือของวูยกี้

แม่ทัพที่เก่งกล้าในทัศนะของซุนวูไม่ใช่คนที่มีฝีมือเยี่ยมยุทธ์หรือวางแผนเป็นเลิศ เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ ซุนวูให้นิยาม “แม่ทัพ” ผู้เป็นเลิศต้องมีคุณสมบัติผู้นำ 5 ประการ คือ สติปัญญา ศรัทธา เมตตา กล้าหาญ เข้มงวด

ธรรมชาติของโจโฉไม่ค่อยวางใจให้ใครกุมกองทัพหรือมีอำนาจบริหารแบบเต็มที่ นอกจากพี่น้องที่มาจากตระกูลโจและแฮหัวซึ่งอยู่ในระบบเครือญาติ ทว่า เตียวเลี้ยว (張遼 จางเหลียว) อดีตเป็นแม่ทัพเซลยในสังกัดของ ลิโป้ (呂布 หลี่บู๊) กลับเป็นข้อยกเว้น

โจโฉไว้วางใจแม่ทัพผู้นี้ ถึงขนาดให้ดูแลเมืองหับป่า (合肥 เหอเฟย) ซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์เมืองชายแดนระหว่างวูยกี้กับง่อก๊ก เพราะคุณสมบัติของเตียวเลี้ยวสอดคล้องกับแนวคิดของซุนวูอย่างไร้ที่ติ

ในหนังสือ เล่าเรื่องสามก๊กฉบับคนรุ่นใหม่ บรรยายไว้ว่า โจโฉรู้ข่าวว่าซุนกวนยกทัพหนีบแสนจากกังต้ง (江東 เจียงตง) มาบุกตีหับป่า จึงให้ ซิต้ (薛悌 เซวียตี้) ขุนนางคนสนิทส่งหีบไม้กล่องหนึ่งไปยังเมืองหับป่า โดยกำชับให้เตียวเลี้ยว ักจิ้น (樂進 เยวี่จิ้น) ลิเตียน (李典 หลีเตียน) สามขุนพล ผู้ดูแลเมืองเปิดกล่องนี้เมื่อยามคับขัน

ทันทีที่ซิต้เดินทางมาถึงและส่งกล่องนี้ให้กับเตียวเลี้ยว ทั้งสามก็เปิดกล่องซึ่งภายในมีหนังสือที่โจโฉเขียนแผนการรบว่า

“หากขุนกวนยกทัพมา ให้เตียวเลี้ยวกับลิเตียนยกทัพออกจากเมือง ส่วนงักจิ้นให้เผาเมืองไว้”

เมื่อได้อ่านข้อความในจดหมาย เตียวเลี้ยวจึงว่า “นายท่านไปทำศึกทางไกล กว่าจะย้อนกลับมาช่วยเราได้เมืองก็คงจะแตกแล้ว จึงได้เขียนหนังสือส่งมาเช่นนี้ เราควรนำทหารออกสู้รบกับข้าศึกอย่างเต็มฝีมือ ทำลายขวัญข้าศึกลงเสียก่อน ไพร่พลในเมืองจะได้อุ่นใจ จากนั้นจึงค่อยคิดรักษาเมืองกันต่อไป จะแพ้หรือชนะก็อยู่ที่การรบครั้งนี้ พวกท่านเห็นว่อย่างไร”

ด้านลิเตียนซึ่งเดิมไม่ค่อยถูกกับเตียวเลี้ยว แต่เมื่อเห็นเตียวเลี้ยวแสดงจุดยืนไม่เกรงกลัวต่ออุปสรรค มิได้ย่อท้อต่อจำนวนข้าศึกทั้งที่ในเมืองมีทหารเพียงไม่กี่พันคน ทำให้รู้สึกเลื่อมใสจึงกล่าวว่า

“ในเมื่อท่านกล่าวเช่นนี้ข้าจะอยู่หนึ่งโดยไม่คำนึงถึงบ้านเมืองได้อย่างไร เรายินดีฟังคำบัญชาจากท่าน”

เมื่อเห็นลิเตียนกล่าวเช่นนั้น งักจิ้นแม่ทัพอีกผู้หนึ่งจึงพยักหน้ายินดีรับฟังคำบัญชาจากเตียวเลี้ยว

ในคืนนั้น เตียวเลี้ยวคัดเลือกทหารกล้าตายแปดร้อยนายมาเลี้ยงฉลอง พอฟ้าสาง เตียวเลี้ยวจึงสวมเกราะเตรียมอาวุธขึ้นม้า นำหน้านายทหารกล้าตายทั้งแปดร้อยบุกเข้าไปในค่ายหลวงของ **ขุนกวน** (孫權 ขุนเฉวียน) อย่างรวดเร็ว จนไปถึงกระโจมของประมุขแห่งกั๋งตั้ง ทำให้ขุนกวนตกใจมาก ส่วนเหล่าแม่ทัพนายกองก็คาดไม่ถึงว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ ต่างไม่ทันตั้งตัวได้แต่ใช้ทวนคอยป้องกันตัวเองพาเจ้านายวิ่งหนีขึ้นไปยังเนินเขา

เตียวเลี้ยวเห็นเช่นนั้นจึงตะโกนให้ขุนกวนลงมารบกัน ขุนกวนยังขวัญเสียมิหายจึงไม่กล้าลงไปเตียวต่อเตียวกับแม่ทัพใหญ่แห่งหับป่า แต่เมื่อเห็นเตียวเลี้ยวนำทหารมาน้อย จึงสั่งให้ทหารล้อมไว้หลายชั้นเพราะต้องการเอาชนะด้วยจำนวนไพร่พลที่มากกว่า

ทว่าการไม่ได้เป็นอย่างที่คาด ไม่ว่ายอดขุนพลผู้นี้จะไปทีใดทีนั้นก็แตกพ่าย ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีใครที่จะกุมตัวเตียวเลี้ยวได้ ทำให้เขาหลุดออกจากที่ล้อม แต่ยังมีทหารส่วนหนึ่งติดอยู่ในวงล้อมของขุนกวน พวกเขาตะโกนออกมาว่า “ท่านแม่ทัพจะทิ้งพวกเราไปหรือ” พอเตียวเลี้ยวได้ฟังเสียงของลูกน้องก็หันหลังกลับไปตีหักฝ่าวงล้อมศัตรู นำไพร่พลทุกคนออกมาได้อย่างเหลือเชื่อ

จากนั้นเตียวเลี้ยวจึงเข้าไปรักษาภายในเมืองอย่างแข็งขัน เหล่าไพร่พลต่างก็มีกำลังฮึกเหิมอย่างไม่น่าเชื่อแม้ในเมืองมีกองทัพไม่ถึงหมื่นคน ขุนกวนใช้ความพยายามอย่างหนักในการตีเมืองหับป่าถึง 10 กว่าวันแต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงนำทหารถอยทัพกลับไปตั้งหลักใหม่

เตียวเลี้ยวเห็นเป็นโอกาสที่จะไล่ตี เขาจึงนำกองทัพหน่วยกล้าตายเปิดเมืองไล่ตามตีทัพของขุนกวนอีกครั้งจนขุนกวนพ่ายยับเยิน เกือบถูกจับเป็น

ด้วยวีรกรรมระดับนี้จึงทำให้โจโฉยกย่องและเชื่อใจเตียวเลี้ยวมาก เพราะแม่ทัพผู้นี้มีคุณสมบัติทั้ง 5 อย่างครบถ้วน และยังมีความซื่อสัตย์ภักดีต่อโจโฉเป็นอย่างยิ่ง ทำให้โจโฉแต่งตั้งให้เขาเป็น 1 ในห้า 5 ทหารเสือแห่งวุยก๊ก

กฎระเบียบ

ขงเบ้งวางระบบให้กับทัพเล่าปี่

กฎระเบียบในนิยามของขุนงูหมายถึง “ระบบ” ต่างๆ ในกองทัพ อาทิ ระบบจัดกำลัง ระบบยศตำแหน่ง ระบบพลานุภาพ หน้าที่ เพราะกองทัพจำเป็นต้องมีระบบเพื่อสร้างระเบียบ จากนั้นจึงเกิดอัยการทัพ เพื่อให้ทุกคนอยู่ภายใต้บังคับเดียวกันอย่างมีรูปแบบที่ชัดเจน

เล่าปี่เป็นผู้นำที่มีเสน่ห์ เขาซื้อใจลูกน้องได้อย่างยอดเยี่ยม ทว่าในด้านการบริหารองค์กรเล่าปี่กลับเป็นนักบริหารที่ค่อนข้างแย่มากเพราะเขาไม่เข้าใจสิ่งที่เรียกว่า “ระบบ”

ตัวเล่าปี่เองก็ไม่เคยทราบมาก่อนว่าตนเองมีจุดอ่อนเรื่องนี้ เขามักคิดว่าความพ่ายแพ้ของเขาเกิดจากวาสนาและโชคชะตา จนได้พบ **สุมาเต็กโช** (司馬徽 ชื่อหม่าฮุย) และขงเบ้ง จึงทำให้เริ่มเข้าใจในสิ่งที่เขาไม่เคยมีและไม่มีบุคลากรคนไหนในทีมของเขาที่มี นั่นคือนักบริหารที่วางระบบได้

ในขณะที่ **ซุนเช็ก** (孫策 ซุนเซ่อ) ใช้เวลาเพียงไม่กี่ปีก็ปกครองกังตั๋งได้ กำหนดวิสัยทัศน์ วางรากฐานให้ง่อก๊ก สร้างระบบบริหารได้อย่างยอดเยี่ยม พร้อมด้วยบุคลากรรุ่นและบู๊

เมื่อซุนเช็กเสียชีวิต ซุนกวนจึงเข้ามาสานต่อเดินหน้าได้ทันทีโดยไม่ต้องเริ่มต้นใหม่ ส่วนโจโฉผสมผสาน “หลักกู” ร่วมกับกฎระเบียบธรรมเนียมในราชสำนัก ปิดจุดอ่อนของระบบเดิมและต่อยอดจุดแข็งให้แกร่งขึ้น

ทว่าเล่าปี่กลับมองไม่เห็นสิ่งเหล่านี้ เมื่อเขาได้พบขงเบ้งจึงทำให้ดีใจมาก เพราะขงเบ้งนำเสนอในสิ่งที่เล่าปี่ไม่เคยได้ยินพร้อมกำหนดทิศทางองค์กร ทำให้เล่าปี่เริ่มเห็นทิศทางและอนาคตขององค์กรตนเองมากยิ่งขึ้น เพราะที่ผ่านมาเล่าปี่มีแต่วิสัยทัศน์ที่จะกอบกู้ราชวงศ์ฮั่น แต่กลับไม่มีรูปแบบการบริหารที่รองรับการเติบโตหรือแนวทางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

เมื่อมาร่วมงานกับเล่าปี่ ขงเบ้งจึงต้องเหนื่อยมากในการผ่าตัดองค์กรล้าหลังที่ยังใช้ระบบครอบครัว (ที่ไร้ประสิทธิภาพ) ในการบริหารงาน ทั้งต้องฟันฝ่ากับกวนอู เตียวหุย บุคลากรหัวแข็งที่ไม่เข้าใจการวางระบบบริหารองค์กร

ด้วยสติปัญญาและความสามารถของขงเบ้ง จึงทำให้องค์กรเล็กของเล่าปี่ที่มีทหารเพียง 3,000 คน มีเขตปกครองเพียงแค่อำเภอเดียว

กลายเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีกองทัพนับแสนคน ปกครองเก่งจ้าว เสนวน อันต้ง ภายในระยะเวลาเพียง 10 ปี

ด้วยการยึดเก่งจ้าวเป็นที่ยึดมั่นและเปิดรับบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจากทั่วสารทิศมาเป็นแนวร่วม ทั้งบุคลากรเก่าของเล่าเปียวและบุคลากรที่หันหลังให้กับการปกครองที่ไม่ค่อยเป็นธรรมของเล่าเปียว เพราะบุคคลเหล่านี้ล้วนแต่มีความสามารถและมีความน่าเชื่อถือในฐานะที่เป็นคนในท้องถิ่น

เมื่อได้บุคลากรมาแล้วจึงจัดสรรตำแหน่งที่เหมาะสมและกำหนดหน้าที่ให้กับบุคลากรเหล่านี้อย่างชัดเจน เพื่อให้พวกเขาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการกำจัดขุนนางกังฉินหรือทุจริต เพื่อรองรับการเติบโตในอนาคต เพราะเล่าปี่ต้องยึดเสฉวนและอันต้ง หากไม่มีไพร่พลหรือบุคลากรที่มีคุณภาพย่อมยากที่จะปกครองดินแดนเหล่านี้ได้

แม่ทัพใดเชื่อแผนศึกเรา ใช้ก็จักชนะ ให้เอาตัวไว้ แม่ทัพใดไม่เชื่อแผนศึกเรา ใช้ก็จักแพ้ ให้ปลดออกไป

ขงเบ้งประหารม้าเจ๊ก

ในการทำสงครามคำสั่งแม่ทัพถือเป็นประกาศิต หากไม่ยอมปฏิบัติตามย่อมขัดวินัยทัพ แม่ทัพมีสิทธิ์ลงโทษ สถานเบาแค่ปลดออกจากตำแหน่งหรือโบยตี ทว่าสถานหนักคือประหารชีวิต นี่คืออำนาจของแม่ทัพที่เหล่าขุนพลต้องยำเกรง

ขงเบ้งประสบความสำเร็จในการบุกฉุยก๊ก เขาพิชิตแม่ทัพใหญ่ แฮหัวหลิม (夏侯楙 เสียหวเหมา) แม่ทัพใหญ่โจจิ๋น พระเจ้าโจยอย จึงต้องมีราชโองการเรียกสุมาอี้มาออกศึกเพื่อรับมือขงเบ้ง

เมื่อสุมาอี้ขึ้นคุมกองทัพ สิ่งแรกที่เขาทำคือยกทัพพิชิตกบฏ**เบ้งตัด** (孟達 เม้งต้า) แห่งซงหยง จากนั้นจึงเข้าเฝ้าพระเจ้าโจยอยรายงาน เรื่องประหารเบ้งตัดแล้วจึงเคลื่อนทัพมุ่งไปหาซงเบ้งอย่างรวดเร็ว

ด้านซงเบ้งเมื่อทราบข่าวสุมาอี้คืบหน้าและเบ้งตัดถูกสังหาร จึงเร่งปรับกลยุทธเพื่อรับมือสุมาอี้ ซงเบ้งคาดคะเนว่าสุมาอี้ต้องเคลื่อนทัพมายึดเกเต๋ง (街亭 เจียติง) อย่างแน่นอน เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวคือเส้นทางเดินทัพของจ๊กก๊ก หากเกเต๋งถูกยึดเท่ากับกองทัพถูกตัดทางถอย กองเสบียงไม่สามารถส่งเสบียงขึ้นเหนือได้ กองทัพจ๊กก๊กหลายแสนคนจะถูกโดดเดี่ยวทันที

ม้าเจ็ก (馬謖 หม่าซู่) เสนาธิการของซงเบ้งจึงขันอาสาไปดูแลพื้นที่ดังกล่าว ทว่าซงเบ้งก็ไม่มั่นใจในตัวม้าเจ็ก เพราะม้าเจ็กผู้นี้ไม่เคยออกศึกแนวหน้า แต่ม้าเจ็กยืนยันที่จะไปโดยเขียนทัณฑ์บนเอาไว้ หากพ่ายแพ้ยินดีรับโทษประหารทั้งครอบครัว

ซงเบ้งเห็นม้าเจ็กมุ่งมั่นที่จะออกศึกจึงตั้งให้เป็นแม่ทัพนำไพร่พล 25,000 คนไปเกเต๋ง โดยมีองเป้งเป็นรองแม่ทัพ ก่อนที่ม้าเจ็กจะไป ซงเบ้งเน้นย้ำว่าเมื่อไปถึงจงสร้างค่ายทหารที่ปากทางเข้าเกเต๋ง สักัดไม่ให้ข้าศึกบุกเข้ามา 30 วัน แล้วซงเบ้งจะส่งทัพสนับสนุนไปช่วย

ทันทีที่ม้าเจ็กไปถึงเกเต๋งก็หัวเราะชอบใจ อดเป้งจึงถามว่าท่านหัวเราะสิ่งใด ม้าเจ็กกล่าวว่า “ท่านซงเบ้งคิดมากเกินไป พื้นที่เพียงแค่นี้ไม่เห็นมีสิ่งใดน่าวิตก” พูดจบก็สั่งเคลื่อนทัพขึ้นภูเขาด้านข้าง อดเป้งจึงพูดว่า “ท่านซงเบ้งให้ท่านตั้งค่ายที่ปากทางเกเต๋งคร่อมเส้นทางเดินทัพ”

ม้าเจ็กหันมามองหน้าองเป้งแล้วกล่าวว่า “ท่านนี้ไม่รู้สิ่งใด เรายกทัพขึ้นที่สูงนั้นตามหลักพิชัยสงคราม อยู่ที่สูงมองเห็นทุกทิศทาง” อดเป้งจึงถามว่า “แล้วถ้าข้าศึกบุกมาจะทำอย่างไร”

ม้าเจ็กตอบว่า “อยู่ที่สูงย่อมได้เปรียบ อุปมาเหมือนมิดที่ผ่าลงไม้ไฟ ข้าศึกมาเราก็ก่าจัดได้รวดเร็ว”

อองเป้งจึงถามต่อว่า “แล้วถ้าข้าศึกไม่บุกล่ะ หากเขาล้อมอย่างเดียวท่านไม่ลำบากหรือ หากถูกตัดน้ำตัดเสบียง” ม้าเจ็กจึงกล่าวว่า “ท่านนี้ไม่เข้าใจพิชัยสงครามเลย ท่านเข้าใจคำว่าตกที่ตายจึงเป็นไหม เมื่อไพร่พลของเราถูกกดดันให้ลำบากพวกเขาจะยอมสู้ตาย ทำลายข้าศึกได้มากมาย”

อองเป้งสายหนักระอาที่จะพูดแล้วจึงบอกว่า “เช่นนั้นข้าขอกองทัพ 5,000 คนออกไปตั้งค่ายตามที่ท่านขงเบ้งบอก” ม้าเจ็กจึงบอกว่า “ท่านทำเช่นนั้น ข้าจะไม่รายงานผลงานของท่าน” อองเป้งกล่าวว่า “ความชอบข้าไม่ขอรับ ขอแค่กองทัพเราปลอดภัยข้าก็พอใจแล้ว” พูดจบก็เร่งไปตั้งค่าย

ผ่านไปไม่นานสุมาอี้ก็บุกเข้ามาจริง ทหารเรือนแสนของสุมาอี้ล้อมภูเขาที่ม้าเจ็กอยู่เพื่อตัดน้ำและเสบียง อีกด้านหนึ่งก็ส่งกองทัพหลายหมื่นตริ่งกำลังของอองเป้งเพื่อป้องกันไม่ให้กองทัพมาช่วยม้าเจ็ก เพียงไม่กี่วันกองทัพของม้าเจ็กก็แทบล่มสลายเพราะขาดน้ำขาดอาหาร หหมดกำลังใจที่จะต่อสู้ ทหารจำนวนมากลงไปยังยอมจำนนต่อสุมาอี้ โชคดีที่ **อู๋เยียน** (魏延 เว่ยเหียน) และ **โกเสียง** (高翔 เกาเสียง) สองแม่ทัพที่ขงเบ้งส่งมาดูแลพื้นที่ใกล้เคียงยกทัพเข้ามาช่วย จึงเปิดทางให้ม้าเจ็กนำทัพลงจากภูเขาได้สำเร็จ

เมื่อม้าเจ็กกลับมาถึงค่ายทัพจ๊กก๊ก ขงเบ้งจึงทำการไต่สวนม้าเจ็กในเรื่องที่แพ้สงคราม ม้าเจ็กยอมรับผิดทุกอย่าง ขงเบ้งจึงตัดสินประหารชีวิต แต่เหล่าขุนพลจำนวนมากทั้งจูล่ง อู๋เยียน โกเสียง ฯลฯ ต่างร้องขอชีวิต เพราะม้าเจ็กมีความสามารถในการวางแผน หากประหารม้าเจ็กจ๊กก๊กก็จะเสียบุคลากรที่เก่งกาจมีความสามารถ ทว่าขงเบ้งยืนกรานประหารเพื่อรักษาวินัยทัพ สุดท้ายม้าเจ็กก็ถูกประหารตามอัยการทัพอย่างเลื่องไม่ได้

อันสงครามนั้น คือการใช้เล่ห์เพทุบาย

สร้างข่าวลือปลดสูมาอี้

สงครามไม่ใช่วิถีของลูกผู้ชายที่มีเรื่องของเกียรติยศและศักดิ์ศรีเป็นเดิมพัน ทว่าสงครามคือเรื่องเดิมพันของความเป็นความตายของประชาชน ความเจริญรุ่งเรืองหรือการดับสูญของบ้านเมือง ฉะนั้นเมื่อรบแล้วต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ชนะ ชุนวูจึงกล่าวว่า “สงครามคือการใช้เล่ห์” ใช้กลยุทธ์สารพัดสารพันไม่ว่าจะเป็นกลยุทธ์การเมือง การทหาร ฯลฯ เพื่อให้ชนะศัตรู

ก่อนที่พระเจ้า โจผี (曹丕 เจาผี) ฮองเต้แห่งวุยก๊กจะสวรรคต ได้ฝากราชการบ้านเมืองไว้กับขุนนางผู้ใหญ่ 3 คนคือ สูมาอี้ ตันกุน (陳群 เฉินฉวิน) โจจิ้น โดยให้ทั้งสามดูแลสนับสนุนโจยอยราชบุตรขึ้นครองราชย์เป็นฮองเต้ การเปลี่ยนผ่านอำนาจในวุยก๊กเป็นไปอย่างราบเรียบด้วยการบริหารราชการของทั้งสามคนนี่

กระทั่งวันหนึ่ง สูมาอี้เข้าเฝ้าขอพระราชทานุญาตไปเป็นเจ้าเมืองเสเหลียง (西涼 ซีเหลียง) เพื่อป้องกันการบุกของจ๊กก๊กที่จะต้องมาอย่างแน่นนอนในอนาคต ท่ามกลางความงุนงงของเหล่าขุนนางในราชสำนักยุย แม้จะไม่มีใครเข้าใจความคิดของสูมาอี้ แต่หลายคนก็ยินดีที่สูมาอี้ซึ่งเป็นหนึ่งใน “ก้างขวางคอ” จะไปให้พ้นๆ จากส่วนกลาง

พวกเขาจึงสนับสนุนให้พระเจ้าโจยอย “โยก” สูมาอี้จากส่วนกลางไปสู่หัวเมืองทันที เมื่อทุกคนเห็นด้วยพระเจ้าโจยอยจึงรับสั่งให้ดำเนินการ

ฝ่ายขงเบ้งทราบข่าวสูมาอี้มาเป็นเจ้าเมืองเสเหลียงก็ถึงกับตกใจที่ยอดนักวางแผนแห่งวุยก๊กอ่านกลยุทธ์ของตนเองออก ม้าเจ๊กนายพลเสนาธิการผู้เสนอแผนยุทธศาสตร์ชนะทางใจในคราวปราบ เบ้งเฮ็ก (孟

獲 เมิ่งฮั่ว) ม่านอ่องจึงเสนอแผนการเด็ดในการ “เขี่ย” สุมาอี้ออกจากเก้าอี้ โดยการให้ทหารไปปล่อยข้าวลือที่เมืองลกเอี้ยงราชธานีวุยก๊กว่า

“สุมาอี้คิดการกบฏสนับสนุน โจสีต (曹植 เฉาเจวี่) ทายาทคนที่สามของโจโฉขึ้นครองราชย์แทนโจยอยฮ่องเต้ผู้อ่อนเดียงสา ทั้งยังปิดประกาศขอความร่วมมือจากประชาชนในเมืองหลวงเพื่อหาแนวร่วม”

ข้าวลือนี้สะพัดไปทั่วทั้งวังหลวง ทำให้พระเจ้าโจยอยร้อนพระทัยจึงทรงเรียกประชุมขุนนางทันที ขุนนางส่วนหนึ่งอิจฉาสุมาอี้ที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วก็ถือโอกาสนี้เข้าเดิมเพื่อให้องค์ฮ่องเต้ปลดสุมาอี้ออกจากตำแหน่ง บางคนก็จะให้ประหารชีวิตโดยปราศจากการสอบสวน

จะมีก็แต่โจจั้นที่มองอุปายนี้ออก บอกว่าข้าวลือนี้อาจเป็นกลลวงของศัตรูก็ได้ จึงเป็นที่มาของการพิสูจน์ความจริง โดยพระเจ้าโจยอยจะนำทัพสิบหมื่นเคลื่อนจากราชธานีลกเอี้ยงมุ่งสู่เสเหลียง

สุมาอี้ได้ข่าวพระเจ้าโจยอยจะเสด็จมา ต้องการให้พระองค์ทอดพระเนตรเห็นถึงความเข้มแข็งของกองทัพเสเหลียง จึงนำไพร่พลสิบหมื่นมารับเสด็จ ข่าวการรับเสด็จด้วยกองทัพถึงสิบหมื่นยิ่งตอกย้ำความเชื่อว่าสุมาอี้เป็นกบฏให้มีน้ำหนักรวมขึ้น พระเจ้าโจยอยจึงมีพระราชโองการปลดสุมาอี้ให้เป็นสามัญชน

ข่าวการ “ปลด” สุมาอี้ออกจากทุกตำแหน่งไปถึงขงเบ้งอย่างรวดเร็วเมื่อเห็นโอกาสที่จะบุกวุยก๊ก ขงเบ้งจึงรีบถวายฎีกาออกศึกแก่พระเจ้าเล่าเสี้ยน (劉禪 หลิวซ่าน) จากนั้นนำทหาร 30 หมื่น บุกพิชิตวุยก๊ก

เป็นอันว่าขงเบ้งประสบความสำเร็จอย่างงดงามในการสร้างความแตกแยกให้กับกองทัพวุยก๊กด้วยการ “ยืมมือ” พระเจ้าโจยอย “ปลด” สุมาอี้ ทำให้กองทัพวุยก๊กที่เข้มแข็งเกรียงไกรต้องประสบความล้มเหลวทางการทหารอย่างรุนแรง เนื่องจากไม่มีแม่ทัพคนใดในวุยก๊กที่รับมือกับขงเบ้งได้เลย กว่าที่พระเจ้าโจยอยจะรู้ว่านี่เป็นอุปายสร้างความแตกแยกวุยก๊กก็เกือบจะเสียแผ่นดินให้กับกองทัพของขงเบ้งแล้ว

รบได้ให้แสดงรบไม่ได้

ฮองตงพลิกสถานการณ์ด้านแฮ้งก้วน

สงครามเป็นเรื่องของเล่ห์ จริงคือลวงและลวงคือจริง “หากรบได้ให้แสร้งว่ารบไม่ได้” เพื่อลวงตาฝ่ายตรงข้ามให้ประมาท จากนั้นการกำจัดศัตรูย่อมไม่ใช่เรื่องยาก

เตียวคับ (張郃 จางเหอ) ยกทัพบุกด่านแฮ้งก้วน (葭萌關 เจียเหมิงกวน) ทว่ากลับพ่ายแพ้แก่ ฮองตง (黃忠 หวางจง) จนต้องถอยทัพและส่งม้าเร็วมาขอทัพสนับสนุนจาก โจหอง (曹洪 เฉาหง) ผู้เป็นแม่ทัพใหญ่ โจหองได้อ่านจดหมายจากเตียวคับโกรธจนตัวสั่น สั่งให้ทหารไปกุมตัวเตียวคับมาประหารชีวิต แต่ กุยห้วย (郭淮 กวอไหว) นายพลคนสนิทของโจโฉและเหล่าแม่ทัพนายกองต่างขอชีวิตเตียวคับอีกครั้ง “เพราะขณะนี้เตียวคับอยู่แนวหน้า ถ้ารู้ว่าจะต้องรับโทษประหารแล้วแปรพักตร์ไปอยู่กับกองทัพเสฉวนทัพเราคงจะแย่ ข้าว่าท่านควรส่งนายทหารที่เราไว้วางใจได้ยกทัพไปสนับสนุนเตียวคับและกำกับดูแลเขาอย่างใกล้ชิดจะดีกว่า เพราะอย่างไรเตียวคับก็เป็นยอดนักรบที่พระเจ้าวุ้ยอ่องให้ความสำคัญ”

โจหองได้ฟังคำกุยห้วยจึงคิดได้ ส่ง แห้วซัง (夏侯尚 เซียวโหวซ่าง) หลานชายแม่ทัพตาเตียวแฮหัวตุ้นซึ่งเป็นญาติของตนและ ฮันโฮ (韓浩 หานเฮ้า) น้องของ ฮันเหียน (韓玄 หานเสวียน) อดีตเจ้าเมืองเตียงสา (長沙 ฉางซา) นายเก่าของฮองตง ไปเป็นทัพหนุนและกำกับเตียวคับไม่ให้มีใจออกหาก

เมื่อทัพหนุนมาถึง ทั้งแห้วซังและฮันโฮ สองขุนพลหนุ่มผู้อ่อนประสบการณ์ก็เร่งสร้างความชอบ จึงวางแผนที่จะยึดด่านแฮ้งก้วน

เดียวคับผู้เจนสมรภูมิได้แต่กล่าวตักเตือนว่าแม่ทัพศัตรูถึงจะแก้แค้นมาก
ด้วยอุบาย อย่างไรก็อย่าดูแคลนแม่ทัพระนองแห่งทัพเสฉวนเป็นอันขาด
ทว่าทั้งสองก็หาได้สนใจไม่

วันรุ่งขึ้น สองขุนพลหนุ่มยกทัพมาถึงหน้าค่ายกองทัพเสฉวนแห่ง
เสฉวน

ฮันโฮกตะโกนด่าว่า “ไอ้เฒ่าอายุขนาดนี้ยังไม่คิดไปอยู่เลี้ยงหลาน
ยังหวังในลาภยศไม่อายุคนทั้งปวงเลยหรือ” ได้ฟังเช่นนั้นสองตงก็บันดาล
โทสะควมม้าออกไปรบกับฮันโฮ แห้วซงเห็นว่ายิ่งรบนานเพื่อนขุนพลก็
ยิ่งเสียเปรียบ จึงควมม้าเข้าไปร่วมศึกอีกคน

ภาพจึงกลายเป็นนักรบหนุ่มวัยฉกรรจ์สองคนรุมเล่นงานนักรบชรา
เพียงคนเดียว รบกันได้ประมาณ 20 เพลงอาวุธ สองตงจึงสั่งถอยทัพ
ทันที ทั้งสองคนเห็นฝ่ายศัตรูถอยจึงยึดค่าย แล้วนำเสบียงอาหารจาก
เทียนตองสัน (天蕩山 เทียนตางซาน) มาเก็บเอาไว้หวังใช้ค่ายนี้เป็น
แหล่งเก็บเสบียงในการหักด่านศัตรู ด้านสองตงถอยมาได้ร้อยเส้นก็รีบสั่ง
ให้ตั้งค่ายใหม่

วันรุ่งขึ้น สองขุนพลหนุ่มจึงยกทัพมาตียึดเอาค่าย แม่ทัพเฒ่าแห่ง
ทัพเสฉวนเห็นเช่นนั้นจึงรีบสั่งถอยทัพอีกครั้งหนึ่ง แห้วซงจึงโยกย้าย
เสบียงมาเก็บยังค่ายใหม่ที่เพิ่งจะยึดได้ ส่วนสองตงเมื่อถอยมาได้ร้อยเส้น
ก็สั่งการตั้งค่ายอีกครั้ง

เช้าวันใหม่ สองขุนพลผู้หลงตนเองก็ยังประมาท ไม่คิดว่าการถอย
ของสองตงเป็นอุบาย จึงยกทัพเข้ามารบกับสองตงและยึดค่ายได้อีกครั้ง
รวมทั้งหมดแล้วฝ่ายกองทัพรัฐบาลยึดค่ายนายพลสองตงได้ถึง 3 ค่าย
ติดต่อกัน

ส่วนเสฉวนสองตงก็ถอยกลับมาอยู่ที่ด่านแฮ้งก้วน สร้างความ
ไม่พอใจให้กับเบ้งตัดและ ฮักจัน (霍峻 ฮั่วจวิน) สองนายพลผู้คุมด่าน
เป็นอย่างมาก ถึงกับตำหนิอย่างเสียหาย พอดี เล่าซอง (劉封 หลิว-
เฟิง) ลูกบุญธรรมของเล่าปี่ได้รับคำสั่งจากขงเบ้งให้ยกกองทัพมาเสริมให้
สองตง

เมื่อเล่าฮองมาถึงก็เล่าให้ขุนพลนายด่านทุกท่านทราบถึงแผนการของแม่ทัพเต๋า จึงส่งตนและกองทัพสนับสนุนมาเป็นกำลังสำคัญให้ท่านแม่ทัพ ฮองตงจึงหันมามองหน้าสองนายด่านแล้วพูดว่า

“คำคืนวันนี้ เราจะทวงเอาค่ายทุกแห่งกลับคืนมาพร้อมกับชัยชนะ อีกจุนเจ้าจงตรวจตราด่านให้เข้มแข็ง เบ่งตัดจงจัดเตรียมทหารเอาไว้ที่จะชนย้ายเสบียงของศัตรู ส่วนเล่าฮองท่านยกมาเป็นกำลังให้กับเราเถอะ” พูดจบทุกคนต่างก็แยกย้ายไปตามคำสั่ง

กลางดึกที่สุดแสนจะเงียบจนน่าประหลาดใจ แต่สองขุนพลหนุ่มกลับครี้มอกครี้มใจกับความชอบในการยึดค่ายศัตรูจนประชิดด่านแฮบิ้งก้วน จนทำให้เกิดความประมาทในการวางเวรยาม

ในขณะที่ทั้งสองกำลังสบาย จู่ๆ ก็ต้องตกใจตื่นเมื่อศัตรูบุกเข้ามาถึงในค่าย บริเวณค่ายบางส่วนกลายเป็นทะเลเพลิง ทั้งสองตกใจมากกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและกะทันหัน เกราะยังไม่ทันได้สวมก็ต้องรีบวิ่งขึ้นม้านี้ไปยังอีกค่ายหนึ่ง

ฮองตงและเล่าฮองก็ยกทัพตามบุกเข้ามาติดๆ บุกยึดค่ายที่สองอย่างรวดเร็ว แสหัวซงและฮันโฮไม่ทันได้ตั้งตัวหรือพักเหนื่อยก็ต้องหนีกลับไปอีกค่าย ฝ่ายทัพเสฉวนไม่ลดละ ยังคงไล่ตามตีจนยึดค่ายทุกแห่งที่เสียไปกลับคืนมาได้พร้อมกับเสบียงอาหารจำนวนมาก สิ่งนี้หนุ่มผู้พ่ายศึกจึงต้องลนลานหนีไปหาเตียวคับที่ค่าย

ด้านเตียวคับเมื่อเหล่าทหารพ่ายศึกแตกมาถึงค่ายก็ได้รับรายงานว่าค่ายทั้งสามแห่งถูกยึดแล้ว เหล่าไพร่พลก็ขวัญหนีดีฝ่อด้วยเกรงในฝีมือของแม่ทัพฝ่ายศัตรู อย่างไรก็ตามจะรบป้องกัน แคร่รวบรวมไพร่พลเตียวคับยังทำไม่ได้ เพราะทุกคนตกอยู่ในความกลัว เมื่อเห็นเช่นนี้เตียวคับผู้เจเนศิกก็ไม่ดันทุรังป้องกันต่อ จึงตัดสินใจทั้งค่ายหนี

ด้วยแผนการ “สลับแซกเป็นเจ้าบ้าน” ของฮองตง ที่ใช้แนวทาง “รบได้ให้แสดงรบไม่ได้” ทำให้ศัตรูประมาทจนเกิดอาการหลงลืมความคิด

ว่าตนเองเก่ง จนนำไปสู่ความพ่ายแพ้เสียทั้งชื่อเสียงและเสบียงยุทธปัจจัย เป็นจำนวนมาก

รบไม่ได้ให้แสดงว่ารบได้

เตียวหุยอำพรางโจโฉ

หากรู้ตัวว่ารบไม่ได้เพราะต้องเผชิญหน้าศัตรูที่เหนือกว่า กลยุทธ์ที่ควรนำมาปรับใช้นั้นคือ “รบไม่ได้ให้แสดงว่ารบได้” เพื่อข่มขวัญฝ่ายตรงข้ามให้เกิดข้อกังขาหรือข้อสงสัย ไม่กล้าที่จะผลิผลลามบุกเข้ามา

โจโฉยกทัพใหญ่หลายแสนลงใต้เพื่อหวังจะรวมแผ่นดินและกำจัดเล่าปี่ เมื่อเล่าปี่และขงเบ้งทราบถึงแผนการยกทัพลงใต้ จึงได้อพยพชาวบ้านในซินเอี๋ยที่ติดตามไปยังเมืองชงหยง

แต่เมื่อมาถึงเมืองชงหยงก็เข้าเมืองไม่ได้ เพราะขณะนั้นเล่าเปียวป่วยตายไปแล้ว นายพลซุ่มอยกเล่าโจ่งขึ้นเป็นเจ้าเมือง ทว่าอายุเอียนหนึ่งในแม่ทัพนายกองเมืองชงหยงผู้เลื่อมใสศรัทธาเล่าปี่ ต้องการเปิดเมืองให้พระเจ้าอานำชาวบ้านเข้ามาในเมืองและเตรียมการต่อต้านโจโฉ ซึ่งขัดแย้งกับซุ่มอมมาก จึงเกิดสงครามกลางเมืองขึ้น เล่าปี่เห็นเช่นนั้นก็ได้แต่ส่ายหน้า เพราะรู้ว่าอยู่ที่นี้ก็รังแต่จะสร้างความเดือดร้อน จึงพาขบวนอพยพเดินทางต่อ จะไปเมืองกังแฮ

ด้านโจโฉติดตามมาถึงเมืองอ้วนเสี้ยวแล้ว ขงเบ้งจึงให้กวนอูรีบเดินทางไปขอความช่วยเหลือจากเล่ากั๊กที่เมืองกังแฮ เพื่อให้ส่งไพร่พลมารอรับที่เมืองกังเหลง และให้จูล่งดูแลครอบครัวของเล่าปี่และราษฎรอพยพหลายหมื่น ส่วนเตียวหุยให้คุมทหารที่มีอยู่เพียงสามพันเป็นกองหลังคอยป้องกันกองทัพอโจโฉ แล้วทั้งหมดก็รีบเดินทางไปวันละร้อยเส้น

ทันทีที่กองทัพรัฐบาลมาถึงเมืองซงหยง ชัวมอก็ให้เล่าจ๋องยอมอ่อนน้อม โจโฉก็รับชัวมอไว้เป็นแม่ทัพเรือ และสั่งให้เล่าจ๋องและ **ชัวฮุยิน** (蔡夫人 ไชฟูเหริน) ผู้เป็นมารดาไปรับตำแหน่งเจ้าเมืองเฉิงจิ๋ว (青州 ชิงโจว) ซึ่งอยู่ใกล้ฮูโต (許都 สวีตู) ระหว่างทางก็ส่งมือสังหารไปดักฆ่าเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในอนาคต

เล่าปี่พาประชาชนเดินทางไปจนถึงเขาเก่งสั่น ยามดึกวันนั้นโจโฉก็ยกทัพตามมาทัน เล่าปี่กับเตียวหุยคุมทหารเข้าต่อสู้อย่างเต็มความสามารถ ต้านทานอยู่จนรุ่งเช้าเหลือทหารเพียงร้อยเศษ แม้ว่าจะพอคุ้มกันราษฎรได้ส่วนหนึ่ง แต่ส่วนใหญ่ก็ล้มตายสูญหาย

บิชอง (糜芳 หมี่ฟาง) พี่ชายนาง **บิฮุยิน** (糜夫人 หมี่ฟูเหริน) ภรรยาของเล่าปี่ ถูกอาวุธบาดเจ็บเลือดโชมกาย เดินเข้ามาพร้อมช้วนางจะเชื่อว่า จูล่งเอาใจออกหากไปเข้ากับโจโฉแล้ว แม้เล่าปี่จะไม่เชื่อเรื่องนี้ แต่เตียวหุยกลับเชื่อสนิทจึงคุมทหารไปยี่สิบกว่าคนหมายสังหาร จูล่งให้ดับดิน พอถึงสะพานเตียงปันเกี้ยว (長阪橋 ฉางปานเฉียว) ข้างหลังเป็นป่าใหญ่จึงคอยดักรอจูล่งอยู่ ณ ที่นั้น

จนจูล่งนำ **อาเต๋า** (阿斗 อาโต่ว) ลูกชายของเล่าปี่กลับมา เห็นเตียวหุยยืนอยู่ตรงสะพาน จูล่งจึงตะโกนให้เตียวหุยทราบว่ายี่สิบคนข้างหลังคือทัพใหญ่ของโจโฉที่เคลื่อนตามมา ให้เตียวหุยสกัดเอาไว้ก่อน

เตียวหุยเห็นสภาพของจูล่งที่มาพร้อมอาเต๋าก็คลายความโกรธที่จูล่งทรยศ รับปากดำนโจโฉสุดความสามารถ พุดจบกก็ให้ลูกน้องนำกิ่งไม้ใหญ่ผูกติดกับหางม้าให้วิ่งไปมาอยู่ด้านหลังป่า ทำให้เสมือนว่ามีทัพดักซุ่มรอคอย

ทัพใหญ่ของโจโฉเคลื่อนมาถึงก็ต้องชะงัก เมื่อพบกับเตียวหุยยืนอยู่คนเดียวที่สะพาน เตียวหุยเห็นเช่นนั้นจึงตะโกนแนะนำตนเองพร้อมทั้งเชื้อเชิญเหล่าแม่ทัพนายกองผู้กล้าของโจโฉให้ออกมาดวลกับเขา ด้วยเสียงอันดังของเตียวหุยทำให้ม้าของขุนพลคนหนึ่งของโจโฉตกใจ เกิดพยศ

เหวี่ยงเจ้าของตงจากหลังม้าจนเสียชีวิต ทุกคนตกใจรีบไปรายงานให้โจโจ
ทราบ

โจโจนึกถึงคำเตือนของกวนอูที่เคยกล่าวไว้ว่า เตียวหุยคนนี้มีมือ
รบอาหาญ บุกเข้าไปในทัพของศัตรูสังหารแม่ทัพได้ง่ายดายเหมือนหยิบ
ส้มในถุง โจโจจึงรีบควมม้าออกมาดู เห็นเตียวหุยยืนอย่างองอาจอยู่บน
สะพาน เตียวหุยเห็นโจโจมาด้วยตนเองจึงตะโกนท้าทายให้ส่งกองทัพบุก
เข้ามาได้เลย

พฤติกรรมแปลกประหลาดอาหาญของเตียวหุยทำให้โจโจ
แปลกใจ ประจวบกับด้านหลังของเตียวหุยเป็นพุ่มไม้ ทั้งยังมีฝุ่นตลบเต็ม
ไปหมด จึงคิดว่าขงเบ้งน่าจะสั่งให้เตียวหุยมาทำกลลวงให้พวกตนบุก
เข้าไปแล้วจะตีกระหนาบในคราเดียว โจโจจึงตัดสินใจถอยทัพออกจาก
บริเวณดังกล่าวอย่างรวดเร็วเพราะกลัวการซุ่มโจมตี

กลยุทธ์นี้แหละที่เรียกว่า “รบไม่ได้ให้แสดงว่ารบได้” ด้วยการ
สร้างภาพให้ดูยิ่งใหญ่ เพื่อเป็นการอำพรางศัตรูไม่ให้เข้ามารบ เพราะหาก
เปิดเผยสภาพความเป็นจริงให้ศัตรูทราบ ต่อให้เตียวหุยมีทัพอีกเป็นร้อย
ก็ต้องถูกกำจัดอย่างรวดเร็ว

ให้ล่อด้วยประโยชน์

จิ๋วทองแส้วงั้วสามิกักก็โจจิ๋ว

ผลประโยชน์คือสิ่งสำคัญในการทำศึก เพราะผลประโยชน์ทำให้
เรา “บงการ” ข้างศึกได้ เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีความโลภ ยิ่งมีความโลภ
มากเท่าไรสติปัญญาก็ยิ่งลดน้อยถอยลงเท่านั้น

หลังจากที่ขงเบ้งถอยทัพเนื่องจากเสียพื้นที่เกเต้งให้กับฝ่ายวุยก๊ก
ด้านขุนกวนประมุขแห่งอ๊ก ก็ครั้นทราบข่าวขงเบ้งพลาดท่าเสียที จึงมีใจ
คิดที่จะเข้าตีวุยก๊กเพื่อลดทอนแสนยานุภาพทางการทหาร

จิ๋วหอง (周紡 โจ้วฟาง) เจ้าเมืองกวนหยง (鄱陽 ผอหยาง) จึงอาสาเจ้านายวางอุบายทำลายกองทัพขุยกี้ ด้วยการสร้างยอมแปรพักตร์ไปอยู่กับ โจอิ๋ว (曹休 เจาฮิว) แม่ทัพคนสำคัญของราชสกุลโจ ด้านโจอิ๋วเมื่อทราบว่จิ๋วหองทรยศเจ้านายเพื่อมารับใช้ขุยกี้ก็คลางแคลงใจไม่ค่อยจะเชื่อ จิ๋วหองจึงแสดงละครฉากใหญ่ให้โจอิ๋วได้เห็น ด้วยการพูดว่า

“ข้าทรยศอื่กกหักหลังขุนกวนก็หวังจะมาอยู่ด้วยกับเจ้านายที่ดี เช่นท่าน แต่เมื่อท่านไม่เชื่อและคิดว่าข้าจะมาล่อลวง ข้าก็คงต้องตายให้ท่านเห็นเพื่อพิสูจน์ความซื่อสัตย์” พูดจบก็ชักกระบี่ออกมาจะปาดคอตนเอง

โจอิ๋วเห็นเช่นนั้นก็ตกใจ ไม่คิดว่าจิ๋วหองจะมาตัวตาย จึงรีบห้ามและกล่าวว่า “เราเชื่อน้ำใจท่านแล้ว อย่าได้ทำเช่นนั้นเลย” จิ๋วหองจึงยกกระบี่ขึ้นมาตัดผมของตนเองและพูดว่า “นี่คือความซื่อสัตย์จริงใจที่ข้ามีต่อท่าน ขอท่านอย่าได้แคลงใจอันใดอีก”

ทำให้โจอิ๋วเชื่อใจจิ๋วหองมากขึ้น จิ๋วหองกล่าวว่า “ข้ามาอยู่กับท่านก็หาว่าจะมาอยู่เปล่า แต่จะนำด่านตงก่วน (潼關 ถงกวน) มาเป็นของก้านลี้แต่ท่านด้วย” ว่าแล้วจิ๋วหองก็อธิบายแผนการให้โจอิ๋วฟังอย่างละเอียด

เมื่อเห็นโอกาสที่จะสร้างผลงาน โจอิ๋วจึงรีบถวายฎีกาออกศึกกับพระเจ้าโจยอย โดยอ้างว่า ศักดิ์นี้เป็นโอกาสสำคัญที่ขุยกี้จะได้ยึดด่านตงก่วนซึ่งเป็นประตูสูงอื่กก เพราะจิ๋วหองเจ้าเมืองกวนหยงยินดีเป็นไส้ศึกเปิดทางให้กองทัพขุยกี้เคลื่อนทัพไปยังเซ็กเต๋ง (石亭 สือติง) เพื่อเข้ายึดด่านตงก่วน

แม้ว่าศึกนี้ กาгүй (賈逵 เจี้ยชุย) ขุนนางผู้ใหญ่หลายสมัยจะไม่เห็นด้วย เพราะจิ๋วหองเป็นขุนพลมากเล่ห์ หากใช้กลลวงจะทำให้กองทัพขุยกี้ได้รับความเสียหายอย่างหนัก ทว่าโจอิ๋วก็มัวแต่จะสร้างผลงาน

จนไม่สนใจคำเตือนของผู้หวังดี พระเจ้าโจยอยจึงอนุญาตให้โจอิวิเคลื่อนทัพนับหลายหมื่นคนบุกง่อก๊ก

กองทัพใหญ่ของโจอิวิเคลื่อนมาถึงชายแดน กากุ่ยซึ่งเป็นรองแม่ทัพก็ยิ่งพยายามมาห้ามไม่ให้โจอิวิผลิผลลามบุกเพราะอาจถูกซุ่มโจมตี โจอิวิจึงถามกากุ่ยว่า

“ที่ท่านมาห้ามข้าครั้งแล้วครั้งเล่าประสงค์สิ่งใด ท่านกลัวว่าข้าจะมีความชอบเกินท่านใช่หรือไม่” กากุ่ยได้ยินเช่นนั้นก็ตกใจ ไม่คิดว่าโจอิวินอกจากจะดื้อดึงแล้วยังมีจิตใจที่คับแคบ หวังแต่จะสร้างความชอบจนลืมอันตรายที่กำลังมาเยือน โจอิวิจึงออกคำสั่งห้ามกากุ่ยเคลื่อนทัพ เขาจะนำกองทัพบุกเข้าง่อก๊กด้วยตนเอง

เมื่อกองทัพใหญ่ของโจอิวิมาถึงเซ็กเต๋ง จิวหองก็หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอยทั้งที่เมื่อครู่ยังอยู่ด้วยกัน จึงรู้ทันทีว่าตนเองถูกหลอกเข้าสู่กับดักแล้ว เป็นจริงตามคาด **ลกซุน (陸遜 ลู่ซวั้น)** แม่ทัพใหญ่ของง่อก๊กซุ่มทัพเอาไว้ถึง 3 กองพล รอเวลาที่โจอิวิเข้ามาก็จะตีกระหนาบทำลายทัพให้หมดสิ้นในคราเดียว

แม้ว่าโจอิวิจะกราตีกลับมาตลอดชีวิตก็ไม่อาจต้านทานสติปัญญาอันลึกล้ำของลกซุนผู้พิชิตเล่าปี่ได้ กองทัพวุยก๊กหลายหมื่นคนจึงต้องสังเวยความผิดพลาดของผู้เป็นแม่ทัพ

แต่ชะตาของโจอิวิยังไม่ถึงขนาด ในขณะที่ถูกไล่ล่าจนเจียนจะไม่รอด กากุ่ยรองแม่ทัพของโจอิวิก็กทัพเข้ามาช่วยเจ้านายเอาไว้ ด้วยฝีมือการบัญชาการรบของกากุ่ยและความเข้มแข็งของทหาร จึงทำให้กากุ่ยช่วยชีวิตโจอิวิและไพร่พลได้นับหมื่นคน

นี่คือแสนยานุภาพของกลยุทธ์ “ให้ล่อด้วยประโยชน์” ทำให้โจอิวิผู้ปรารถนาจะสร้างผลงานต้องพ่ายแพ้อย่างยับเยิน

ให้ชิงเมื่อระส่ำระสาย

โจโฉทำลายทัพเสเหลียง

ภายในกองทัพที่ยิ่งใหญ่ย่อมมีกลุ่มก้อนหรือที่ภาษาการเมืองบ้านเราเรียกว่า “มุ้ง” หากเมื่อใดที่มุ้งเหล่านี้มีปัญหาหรือเกิดความวุ่นวายภายใน ต่อให้มีกองทัพยิ่งใหญ่เกรียงไกรก็พังทลายได้ในไม่ช้า ฉะนั้นหากต้องการพิชิตศัตรูที่ยิ่งใหญ่ ขุนวุและแนะนำให้สังเกตว่าภายในของพวกเขา “แย่งชิง” หรือ “วุ่นวาย” หรือไม่ หากพวกเขายังไม่มีสิ่งใด เราจำเป็นต้องทำให้พวกเขาระส่ำระสาย จากนั้นจึงทำลายกองทัพใหญ่ให้ย่อยยับ

ม้าเฉียว (馬超 หม่าเซา) และ หันซูย (韓遂 หานซูย) แห่งเสเหลียง ร่วมมือกันต่อต้านโจโฉ สงครามครั้งนี้โจโฉพ่ายแพ้ม้าเฉียวอย่างย่อยยับในช่วงแรก จากนั้นโจโฉจึงให้ ซีหลง (徐晃 สวีหวาง) ทหารเอกลอบนำกำลังทหารยกข้ามแม่น้ำอูยโห (渭河 เว่ยเหอ) ในช่วงที่ทหารเสเหลียงไม่ทันตั้งตัว

ซีหลงตั้งค่ายอยู่ไม่ไกลจากด้านหลังของทัพเสเหลียงสำเร็จ นั่นหมายความว่า หากโจโฉให้สัญญาณซีหลง ทัพเสเหลียงก็จะถูกกระหนาบทันที ด้านม้าเฉียวกับหันซูยจึงหารือเพื่อแก้ปัญหาเรื่องนี้ หันซูยจึงเสนอให้สงบศึกและรอโอกาสหน้าค่อยมารบกับโจโฉ ม้าเฉียวเห็นด้วย หันซูยจึงทำจดหมายขอเจรจาสงบศึก

เมื่อทูตสันติภาพมาถึงค่ายโจโฉและส่งหนังสือขอสงบศึกให้ มหาอุปราชโจโฉจึงกล่าวว่า

“เราเองก็ยินดี แต่จะให้ถอยทัพไปขณะนี้คงไม่ได้ เพราะต้องสร้างสะพานข้ามแม่น้ำอูยโหให้เสร็จก่อน เพื่อนำไพร่พลอีกส่วนซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกลับมา” ทันทีกี่ม้าเฉียวรู้ข่าวนี้ก็ไม่ว่าจะไว้อีกนัก จึงให้หันซูยเตรียมกำลังทหารไว้เพื่อเป็นทัพหน้า เตรียมยกกองทัพรัฐบาลหากโจโฉ “ตักตัก” ส่วนตนจะยกกำลังทหารเตรียมรับด้านหลัง

เมื่อโจโลรู้ข่าวถึงกับตบเข่าดังคาดแล้วว่า “ตรงตามอุบายกูแล้ว คี๊ก นี่ชนะเป็นมันคง”

ครั้นเวลารุ่งเช้า โจโลจึงถอดกระบี่ขี่ม้ามายืนอยู่หน้าค่าย สั่งให้ทหารของหันซุยไปเชิญหันซุยมาพบ เมื่อทั้งสองมาพบกัน โจโลก็ขี่ม้าขึ้นไปเคียงกับหันซุยแล้วกล่าวว่า

“ท่านกับข้าพเจ้าก็หาใช่คนอื่น บิดาของท่านเราคำนับว่าเป็นอา ทั้งเมื่อสมัยหนุ่ม ๆ ก็รับราชการร่วมกัน บัดนี้จากกันมานานแล้วเพิ่งจะได้พบกัน ตอนนี้ท่านอายุเท่าไรแล้ว”

หันซุยจึงว่า “อายุเรา 40 ปีแล้ว” โจโลจึงถอนหายใจแล้วกล่าวว่า “เราทำราชการอยู่เมืองหลวงด้วยกัน เพียงชั่วเวลาพริบตาที่จากอายุก็ล่วงเลยถึงเพียงนี้แล้ว” ทั้งสองพูดคุยกันถึงอดีตแต่หันหลังโดยไม่ได้กล่าวถึงเรื่องสงคราม จนเวลาผ่านไปเนิ่นนาน ทหารคนสนิทของม้าเฉียวจึงนำเรื่องนี้ไปเล่าให้เจ้านายตนฟัง เมื่อหันซุยกลับมาถึงค่าย ม้าเฉียวจึงสอบถามอาของตนถึงเรื่องที่คุยกับโจโล หันซุยเล่าความจริงให้ฟังแต่ก็ไม่อาจทำให้ม้าเฉียวเชื่ออย่างสนิทใจได้

ฝ่ายโจโลเมื่อกลับมาถึงค่าย กาเซียง (賈詡 เจี้ยสวี่) จึงแนะนำกลยุทธ์ขั้นต่อไป คือให้เขียนหนังสือที่มีแต่ตัวขีดฆ่าข้อความต่าง ๆ เพื่อให้บางคำอ่านไม่ออกจนไม่ได้ประโยคแล้วส่งไปให้หันซุยที่ค่าย

ทันทีที่หันซุยเปิดอ่านก็ไม่เข้าใจในสิ่งที่มหาอุปราชส่งมาแต่ก็ไม่ได้คิดอะไรมาก เมื่อม้าเฉียวได้ข่าวที่โจโลส่งหนังสือมาจึงรีบไปยังค่ายของหันซุย ทางเจ้าของค่ายก็ส่งหนังสือฉบับนั้นให้ผู้มาเยือนอ่าน

“เหตุใดอักษรจึงเป็นเช่นนี้” ม้าเฉียวถามหันซุย

“เราเองก็ไม่เข้าใจเหมือนกัน สงสัยโจโลคงหยิบจดหมายฉนิทของผิดส่งมา”

“ท่านอาจกล่าวไม่สมความจริง มีหรือที่โจโลจะเล่นเล่ถึงขนาดนี้ จะมีก็แต่ท่านเท่านั้นแหละที่เป็นคนทำลายจดหมายเกรงว่าเราจะรู้ความลับระหว่างท่านกับโจโล” หันซุยจึงว่า “ถ้ายังแคลงใจอยู่พຽ່ງนี้เราจะออก

ไปเจรจากับโจโฉให้ท่านเห็น ถ้ามีสิ่งใดเป็นพิรุณให้เจ้าเอาทวนแทงเราให้ตาย”

รุ่งเช้า หันซุยจึงพาพรรคพวกไปยังหน้าค่ายโจโฉ เชิญให้ผู้นำรัฐบาลออกมาเจรจา โจโฉจึงส่งโจหองคุมทหารม้ามาบอกกับหันซุยว่า “หนังสือซึ่งท่านได้ไปนั้นอย่าได้แพร่กระจายออกไปเด็ดขาด” พอพูดจบโจหองก็กลับค่ายโดยที่หันซุยไม่มีโอกาสเจรจาโต้ตอบ ทันทีที่ม้าเฉียวได้ยินเช่นนั้นก็บันดาลโทสะ คิดว่าหันซุยคิดหักหลังตนแน่นอน จึงบุกเข้าไปจ้วงแทงหันซุย ทว่าเหล่าขุนพลของหันซุยต่างช่วยกันไว้ จึงทำให้รอดตายมาได้ อย่างหวุดหวิด

หันซุยจึงปรึกษากับเหล่าที่ปรึกษาในค่าย ส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ควรเลิกเป็นพันธมิตรและตัดหัวม้าเฉียวไปส่งโจโฉ เพราะสถานการณ์ย่ำแย่ถึงเพียงนี้แล้ว คงยากที่จะกลับไปเช่นเดิมได้ ทั้งม้าเฉียวเองก็ไม่ได้ไวใจ หันซุยผู้เป็นอาเหมือนดังแต่ก่อน หันซุยจึงตัดสินใจส่งจดหมายมาขอสวามิภักดิ์โจโฉ ทั้งยังนัดแนะให้โจโฉบุกเข้าปล้นค่ายเวลากลางคืน

ฝ่ายม้าเฉียวเริ่มที่จะรู้ระแคะระคายว่าหันซุยนั้นคิดร้ายกับตน จึงบุกจู่โจมค่ายของหันซุยอย่างรวดเร็วด้วยกำลังโทสะ ทัวทั้งค่ายจึงซุลมุนวุ่นวาย

โจโฉเผารอโอกาสนี้มานานแล้ว จึงยกทัพเข้าบดขยี้ทัพเสเหลียงม้าเฉียวและทหารกลุ่มหนึ่งอาศัยฝีมือตีฝ่าวงล้อมออกไปได้ ส่วนทหารที่เหลือยอมจำนน เป็นอันว่าอุบายยุแหย่ให้เข้าใจผิดกันของโจโฉประสบความสำเร็จอย่างงดงาม

ข้าศึกแข็งแกร่งให้หลีกเลี่ยง

โจโฉแต่งตั้งอ้วนเสี้ยวเป็นแม่ทัพใหญ่แห่งค่ายัน

ผู้นำที่ชาญฉลาด แม่ทัพที่มีสติปัญญาจะวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างแม่นยำ หากเขาต้องพบกับข้าศึกหรือศัตรูที่แข็งแกร่งเขาจะไม่เสี่ยงทำศึก เพราะหากพ่ายแพ้สถานการณ์จะยิ่งแย่ลงไป ซุนวูจึงชี้ว่า “ข้าศึกแข็งแกร่งให้หลีกเลี่ยง” หมายความว่า จะเสี่ยงปะทะจนใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการรบ เลี่ยงการเผชิญหน้า

โจโฉเสียทีกาเซี่ยงกุนชื่อของ เตียวสัว (張繡 จางซิว) ทำให้ต้องสูญเสียไพร่พลเป็นจำนวนมาก ด้าน อ้วนเสี้ยว (袁紹 เหวียนเซ้า) เห็นโจโฉรบติดพันกับเตียวสัวจึงคิดที่จะยกทัพลงใต้เพื่อยึดพระนครสุโต่ ทว่าโจโฉรู้ทันจึงรีบยกทัพกลับมาพิทักษ์พระนคร

อ้วนเสี้ยวเมื่อรู้ว่าโจโฉยกทัพกลับมาแล้วจึงเปลี่ยนท่าทีใหม่ ที่เดิมจ้องจะ “ปล้น” ก็หันมา “จี” ด้วยการส่งจดหมายมาขอเสปียงจากโจโฉเพื่อเป็นกำลังในการกำจัด กองขุนจ้าน (公孫瓚 กงซุนจ้าน) แห่งปักเป๋ง (北平 เป่ย์ผิง) ทว่าถ้อยคำการขอของอ้วนเสี้ยวเต็มไปด้วยความเหิมเกริมและไม่เห็นโจโฉในสายตา ทำให้โจโฉโกรธมาก ใครจะยกทัพขึ้นเหนือ จับมือกับกองขุนจ้านกระหนาบอ้วนเสี้ยว ทว่า ขุนฮก (荀彧 สวินอวี่) ที่ปรึกษาไม่เห็นด้วยกับกลยุทธ์ดังกล่าว เพราะถ้าลิโป้ อ้วนสุด (袁術 เหวียนซู่) หรือเตียวสัว คิดไม่ซื่อกริธาทัพมาพร้อมกันหรือยกทัพใดทัพหนึ่งมา อาจต้องเสียสุโต่อย่างแน่นอน เนื่องจากโจโฉยกทัพส่วนใหญ่ขึ้นเหนือ

โจโฉได้ฟังเช่นนั้น จึงระงับความโกรธไว้ แล้วถามขุนฮกว่า สถานการณ์เช่นนี้ควรทำเช่นไร

ซุนชกจึงกล่าวว่า “กำจัดหอกข้างแคร่ที่ชื่อลิโป้ก่อน เพราะลิโป้อยู่ใกล้กับเรา ทั้งยังมีฝีมือรบพุ่งเข้มแข็งจึงควรที่จะกำจัดเขาก่อน ขอให้ท่านระดมทัพแล้วส่งจดหมายหาเล่าปี่ เพื่อขอให้เล่าปี่เตรียมทัพรอกระหนาบลิโป้

“ส่วนอ้วนเสี้ยวผู้นั้นอยู่ไกลทั้งยังติดพันศึกกับกองซุนจ้าน สิ่งที่ท่านควรทำคือต้องเอาใจเขาเพื่อให้เขาคิดว่าท่านไม่ได้เป็นศัตรู อ้วนเสี้ยวก็จะไม่ระแวงท่านและมุ่งมั่นโจมตีกองซุนจ้าน”

โจโฉจึงแต่งทูตถือราชโองการตั้งให้อ้วนเสี้ยวเป็นต้าเจียงจวินไท่เว่ย์ (แม่ทัพใหญ่ผู้ควบคุมการทหาร) และเป็นข้าหลวงใหญ่ปกครองแคว้นกั๋ว (冀州 จี้โจว) เฉงจี้ อิวจี้ (幽州 โยวโจว) และเป่ิงจี้ (并州 ปิงโจว) พร้อมเขียนจดหมายลับให้อ้วนเสี้ยวเร่งกำจัดกองซุนจ้าน โดยโจโฉเป็นผู้สนับสนุนเรื่องเสปียงและยุทธปัจจัย

เมื่ออ้วนเสี้ยวได้รับพระราชโองการดังกล่าวก็ดีใจอย่างมากที่ได้รับแต่งตั้งหลายตำแหน่งในคราวเดียว อีกทั้งยังได้รับเสปียงและยุทธปัจจัยจากโจโฉอีก ทำให้เขาตัดสินใจเคลื่อนทัพทำศึกแตกหักกับกองซุนจ้านในเวลาต่อมา

ด้วยยุทธวิธีของโจโฉ ทำให้เขามีเวลาเก็บกวาดภาคกลาง กำจัดเหล่าขุนศึกผู้ยิ่งใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นลิโป้ อ้วนสุด เล่าปี่ ทั้งยังดึงเตียวสัวและซุนเช็กมาเป็นแนวร่วม จนรวบรวมแผ่นดินภาคกลาง ขยายอำนาจและอิทธิพลการทหารออกไปอย่างมากมายได้สำเร็จ

คลิกสั่งซื้อได้ที่นี้

@booktime

三
國
演
義

พิชัยสงคราม
ซุนวู
ฉบับแปล
สามก๊ก
เปี่ยมศักดิ์ คุณากรประทีป

“ซุนวูกล่าวไว้เช่นไร
สามก๊กใช้เช่นนั้นหรือ”

อธิบายพิชัยสงคราม 13 บทของซุนวูผ่านกลยุทธ์ต่าง ๆ
พร้อมตัวอย่างตัวละครในสามก๊ก ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์

- ◇ เข้าใจในพิชัยสงคราม 13 บทของซุนวู
- ◇ มองเห็นอัจฉริยภาพของตัวละครต่างๆ ในสามก๊ก
- ◇ ขยายภาพการใช้กลยุทธ์ต่างๆ ในสามก๊กให้ชัดเจนมากขึ้น
- ◇ นำไปปรับใช้กับการทำงานหรือในชีวิตประจำวัน

สุขภาพใจ

 SukkhabjaiPUB

@booktime

www.booktime.co.th